

ALT OM

STOR
KROK-
GUIDE

2526

FISKE

Nr 5/2025 kr 119

*Ingvild Aurdal
er proff med flua
Jakter det
perfekte kastet*

+
Ta laksen
i Sverige

Det nye
superagnet
alle snakker om

Nytt håp for
storørreten
i Mjøsa

6 **Fiskeperler til
fjells og til sjøs**

FISKEFEBER – GODT FOR HELSA!

Fiske kan være ren terapi

En av Norges dyktigste konkurransefiskere, Ingvild Aurdal, pryder forsiden av dette bladet. Da hun ble rammet av en personlig tragedie, søkte hun seg til naturen som terapi. Hun tok jegerprøven og begynte å fiske. Det ble hennes frisone. I dag er fluefisket blitt en livsnødvendighet.

– Fluefiske betyr alt for meg. Det handler ikke bare om å fange fisk, men like mye om å dele naturopplevelser. Søken etter det perfekte kastet, den optimale fisken og den sterkeste naturopplevelsen tar aldri slutt, forteller Ingvild i portrettintervjuet inne i bladet.

I dette bladet finner du også en grundig guide om en liten, men svært viktig del av fiskeutstyret, kroken. Valg av riktig utforming og kvalitet på kroken kan utgjøre en stor forskjell, dette er noe Andreas Nærstorp vet mye om.

Lars Nilssen har skrevet en solskinnshistorie om storørretens frammarsj i Mjøsa og Storsjøen. De to innsjøene huser intet mindre enn verdens flotteste storørret-bestander, forteller Lars, og føyer til at i en tid da nyhetsbildet er preget av elendighet og dystre spådommer for framtiden, er det godt å vite at ikke alt går til helvete.

Vi skriver under på det.

Innholdsansvarlig Peter Nagy

Peter Nagy

ALT OM
FISKE

KUNDESERVICE

Telefon: 22 58 55 60

E-post: abo-fiske@egmont.com

Adr.: Alt om Fiske abonnementservice,
Pb. 4980, 0441 OSLO

REDAKSJONEN

Redaktør: Alexander Øystå,
alexander.oysta@egmont.com

Innholdsansvarlig: Peter Nagy
peter.nagy@egmont.com

Redigerer: Espen Sørby

Art Director: Runhild Elgaaen

Produksjonskoordinator: Ingunn Elise Kristiansen

Ansvarlig redaktør/direktør: Axel Walø

Postadresse: Egmont Publishing

Alt om Fiske, P.b. 4980, Nydalen, 0441 OSLO

Besøksadresse: Nydalsveien 12A, Nydalen, Oslo

Sentralbord: 22 77 20 00

E-post til redaksjonen: fiske@egmont.com

ANNONSER

Ad.venture AS

christian@ad-venture.no

Annonsekoordinator:

Anita Myrvang

Tlf. 941 59 089

anita.myrvang@ad-venture.no

VIL DU BLI ABONNENT?

Ta kontakt med kundeservice eller gå inn på
www.bladkiosken.no

Abonnementspriser: 1 år ordinært abonnement: kr 699,-

Gullabonnement: 10 utgaver: 799,-

20 utgaver: 1399,-

Abonnementet løper til det blir oppsagt.

@bladetaltomfiske

bladet_altomfiske

Stoff i bladet kan bare gjengis etter tillatelse fra redaktøren og med kildehenvisning. Alt om Fiske tar intet ansvar for originalbilder/artikler som ikke er bestilt. Utgivelse av stoff i Alt om Fiske skjer bare i henhold til våre generelle vilkår for rettigheter til stoff. Dette gjelder både for stoff som honoreres og for stoff som ikke honoreres. Vi forbeholder oss blant annet retten til å lagre og utgi stoffet i elektronisk form fra vårt redaksjonsarkiv eller andre databaser som vi har avtale med, herunder å utgi stoffet via internett. Innsendere av stoff kan, etter spesiell avtale med oss, i hvert enkelt tilfelle, reservere seg mot at deres stoff distribueres til våre kunder fra det elektroniske arkivet.

ET BLAD FRA

story house
EGMONT

ISSN: 0804-5887

TRYKK:
Egmont
Printing Service

Egmont Publishing er en del av Egmont. Egmont er et av Nordens største mediekonsern med 6300 ansatte og aktivitet i 30 land. Vi er en stiftelse og Egmont Fondet deler årlig ut over 90 millioner kroner til et bedre liv for barn og unge. Vårt motto We bring stories to life – har sterke publisistiske verdier. Vi står bak mer enn 700 magasiner, tegneserier, Klikk.no, TV 2, Nordisk Film, kinodrift, samt flere deleide selskaper.

EVENTYRLIG SUKSESS I NORGE

SEALION 7 4X4

BYD

byd.no

Den perfekte norske familiebil fra verdens største elbilprodusent

502km WLTP rekkevidde • 1500kg hengervekt

75kg takvekt • Høyt utstyrsnivå

578 l bagasjerom

MÅ SES OG
PRØVES!

Lanseringskampanje kun

469.900,-

Begrenset antall

Excellence-utstyrspakke inkludert – spar 129.000,-

91,3 kWh Blade batteri • Firehjulstrekk • Panoramatak med elektrisk solskjerm • 20 tommer Michelin Pilot Sport • Fjernlysassistent
Apple Carplay og Android Auto • Dynaudio lydsystem med 12 høyttalere • 360 panorama kamera • Flerfarget atmosfærellys
Vehicle-to-Load (V2L) funksjon + V2L kabel • Stemmestyring • 15,6 tommer roterbar skjerm • Cloud Service BYD App
Trådløs mobillading med kjøling • Sportsseter med oppvarming og ventilering • Head-Up Display med navi. Les mer på byd.no

ØRRET/RØYE

- 20** Nytt håp for storørreten
- 70** Røyefest i vårjellet

SJØØRRET

- 28** Ta sjøørreten på bombardia og flue

LAKS

- 48** Laksefiske i Sverige
- 60** Bli en bedre laksefisker

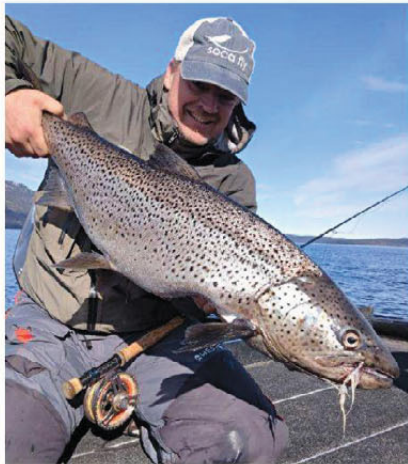
REPORTASJE

- 12** Philips sommerfavoritter
- 34** Metalljigg – moderne superagn
- 42** Møt fluefiskeren Ingvild Aurdal
- 54** Stor krokguide
- 64** Slik vader du

FAST STOFF

- 2** Leder og kolofon
- 6** Nyheter og utstyr
- 26** Runar prater flue
- 40** Blinksudd
- 74** Siste kastet

20 Store sjøer – stor ørret

34 Superagnet

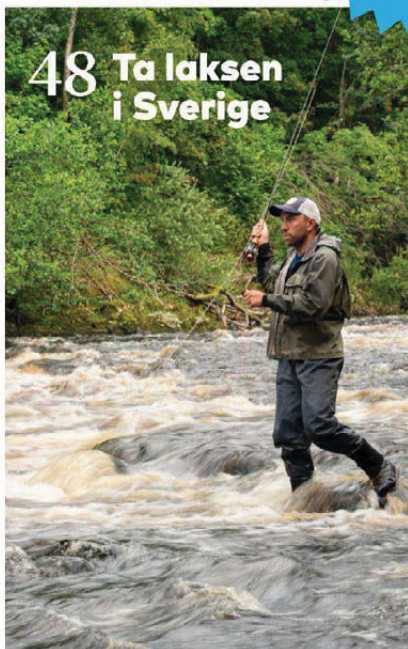
12 Seks perler for sommerfiske

36 Sjøørreten bet på flua

54 Stor krokguide

48 Ta laksen i Sverige

42 Ingvild er i verdenstoppen

Forsidefoto:
Martin Christensson
@fotografmucflugfiske

DETTE ER TURENE VI ALLE GJERNE SKULLE VÆRT PÅ,
TURENE VI KUNNE VÆRT PÅ OG TURENE VI FORHÅPENTLIGVIS
KOMMER PÅ EN DAG

SLIK BESTILLER
DU BOKEN
PÅ SMS

SEND
SMS-KODE:

DF24
TIL 2205

PRIS:
398 KR

SMS-BESTILLING VIL BELØPET BELASTES DIN MOBILTELEFONREGNING
OG DET KOMMER INGEN ANDRE KOSTNADER VED KJØPET

Veil. pris
fra: 2999,-

Fantastisk

Hva kaller du fiskestang du har laget, hvis du syns den er så lett, rask og følsom at den føles som en fantasi? Da kaller du den Fantasista Nano, og leverandøren lover det optimale i vekt, følsomhet og kontroll. Stengene er virkelig noe spesielt, både estetisk og teknisk. Stangen har også høykvalitets stangringer fra Fuji, og AAA-gradert kork. Fås i ti ulike utgaver i lengder fra 6"6 fot til 9 fot, og kastevekter fra 1-8 gram og opp til 14-60 gram.

Leverandør: Abu Garcia

Veil. pris
89,-

STADIG NYE FARGER

Ørretsluken Morild Trout friskes iblant opp med nye farger, som trigger ivrige fiskere til hogg i salgshyllene. Det går rykter om at spesielt grønn og blå Morild Trout skal være svært gode i fjellvann. Sluken har en aktiv og smidig gange i vannet, også under langsom innsveiving, og er derfor et godt valg til grunne vann.

Leverandør: Sølvkroken

På befaring: Benedicte Lund (MDG), leder -, og Trond Svandal (V), nestleder i vannregionutvalget i Glomma.

Ørrethjelp i Østfold

Politikere i Østfold har vært på befaring for å se på tilstanden til bekker og rør under fylkesveiene i Nedre Glomma. Et av oppdragene er å gi ørreten bedre levekår.

– Det er bekymringsverdig at vi mot bedre viten lager hindringer som påvirker fiskens mulighet til å overleve. Derfor er jeg veldig glad for at vi får se hva som må til, og at det er små tiltak som kan gjøre en stor forskjell. Vi må bruke kunnskapen vi har, kartlegge flere bekker og gjøre tiltak der de trengs mest. La ørreten vise vei, sier Benedicte Lund (MDG), leder av vannregionutvalget i Glomma.

Befaringen inngår i vannregionarbeidet i Glomma, som omfatter store deler av Østlandet, fra Røros i nord til Oslofjorden i sør. Hovedmålet er å forbedre den økologiske tilstanden i vassdragene og dermed bidra til en friskere Oslofjord. En del av oppdraget vil også være å hjelpe ørreten å komme

fram til gyteplassen. Politikerne fikk se både gode og dårlige eksempler på hvordan kulverter og veitekniske inngrep i Skjeberg har påvirket fiskens mulighet til å vandre fritt i bekker og vassdrag i området.

I dag er det mange rør under veiene som skaper trøbbel. Det er et faktum at der ørreten trives, trives også resten av økosystemet og nå vil de bedre ørretens levekår. I tillegg til å gi ørreten mulighet til å ta seg fram dit den ønsker, er det viktig med brede nok kantsoner mot jordbruksarealer.

Trær langs bekker og elver som gir mulighet for skjulesteder og skygge er også med på å gi gode vilkår for fiskens overlevelse, skriver Østfold fylkeskommune på sin nettside.

For ultralett fiske

Hvis du vil utfordre deg selv og få store opplevelser av selv den minste ørret på kroken, går du for ultralett utstyr. Ljos er en svært lett haspelsnelle som kombineres med de letteste spinnerne og slukene i skrinet. Selv om den er lett, er den sterk nok til å klare jobben også når du får en stor fisk på kroken. Kroppen og rotoren er i karbonfiber, mens den solide spolen er i aluminium. Spolen har huller slik at den veier mindre. Drevet er i flyaluminium og de 9+1 kulelagrene er i rustfritt stål. Ljos produseres i to størrelser, for ultralett og lett ferskvannsfiske. Den letteste veier 159 gram.

Leverandør: Sølvkroken

Veil. pris
fra: 999,-

Foto: Østfold fylkeskommune, Hallvard Mørk Tvete

Veil. pris
fra: 899,-

Ekstremt myk

Prey Specimen Light er en ekstremt myk og følsom stang i tre deler, laget for det lette fisket på grunt vann. Stanga passer perfekt til å fiske fra brygga, til vading og lett båtfiske. Stanga egner seg best for agnfiske, men fungerer også bra med en liten jig eller en lett sluk. Finnes i to lengder.

Leverandør: Prey

Veil. pris
fra: 79,-

IMITERER SKADET SILD

Gomame Jig er en klassisk sildesluk med «S»-formet kropp som gir en tydelig S-bevegelse og imiterer en såret og skadet sild. Høykvalitets holografisk foliefinish gir ekstra flash, glans og tiltrekning til den lokkende bevegelsen. Den aerodynamiske formen gir lange kast og gjør den til et godt valg for fiske fra land. Et spennende valg i store innsjøer som Mjøsa og du kan også ta sjørret, havabbor, lyr og sei med denne.

Leverandør: Rapala VMC
www.rapalavmc.no

Dype spor: Jernbaner setter sine spor i naturen. Her anlegges en kulvert på Brevikbanen.

Tabbe av Bane NOR

Elva Sula i Lom er gyteelv for ørret og harr. I vårløsninga ble det avdekket at Bane NOR hadde tilført slam i elva fra en gravegrop ved jernbanen.

Under graving i arbeidet med en ny kulvert på jernbanen, traff Bane NOR på grunnvann med løsmasse som ble pumpet ut mot elva Sula i Lom kommune i Innlandet. Dette arbeidet pågikk over flere dager i midten av januar. I vårløsninga ble slammene avdekket i elvebunnen på Sula, og da reagerte Gudbrandsdal Sportsfiskerforening (GSF). De hevdet at dette slammene er skadelig for gyte- og oppvekstvilkår for harr og ørret i elva Sula.

Bane NOR er av en annen oppfatning, men innrømmer at det ble gjort en feil ved utpumpingen av grunnvannet fra gravegropen.

– Det ble anlagt ei midlertidig rørgate fra

gravegropa og ut mot elva Sula. Da vannet ble pumpet opp fra gropa, dro det med seg noe sandig grus. Bane NOR burde hatt et filter ved utløpet, dette ble dessverre ikke gjennomført her. Vi har tatt prøver, og vurdert det til at den sandige grusen kun gir en mindre og midlertidig forringelse av miljøet, uttalte byggeleder i Bane NOR, Kari Svingheim til avisa Dølen.

GSF har krevd åstedsbefaring med Bane NOR, fylket og Statsforvalter, og krevd at slammene fjernes fra elva. Bane NOR er ikke med på det, og mener at utslippet av sandig grus sammen med grunnvann ikke vil føre til en permanent forringelse av elva, skriver avisa Dølen.

FULL PAKKE

Abu Garcia Diplomat Teleskop Vilderness Survival kombinasjon er en kjekk alt-i-et-pakke du kan kjøpe til en du vil lokke med på fisketur. Eller til deg selv som reservepakke som alltid ligger i bilen. Ligner på pakka vi hadde i forrige nummer, men denne har teleskopstang. Pakken inneholder også slukboks med spinnere, wobblers, kroker, dupp og sluklåser, samt multiverktøy, tennstål, armbånd med kompass og nødfløyte, og tube med plass til hele gavepakka.

Leverandør: Abu Garcia

Veil. pris:
1999,-

Veil. pris
fra: 99,-

Sterk og følsom

Det høres som en kontaktannonse, men er altså fiskesenen HX-Myth fra Sufix, så følsom at du føler selv de minste og mest forsiktige nappene.

Fluorine-coatingen øker evnen til bryte vannmotstanden og gjør at den synker raskere enn vanlig mono-filament. Coatingen gjør også snøret jevnere og glattere, noen som reduserer friksjon, øker kastelengden og gjør den mindre synlig under vann.

Leverandør: Rapala VMC
www.rapalavmc.no

Veil. pris
fra: 299,-

REIP FOR NORGE

Senen Reip er designet for norske forhold, med fokus på høy brudd- og slitestyrke, og lange kast. HMPE-fibrene er strukket med laserkontroll for å få høy slitestyrke og jevn overflate. Fås i flere farger til ulike behov, som Chartreuse (bildet), når du vil se og ha god kontroll på lina, eller den gråe Gunsmoke Grey når du vil at senen ikke skal være synlig i vannet.

Leverandør: Sølvkroken

Tanavassdraget stengt i år også

Av hensyn til de rekordsvake laksebestandene i Tanavassdraget, ønsker både norske og finske myndigheter å videreføre forbudet mot laksefiske i Tanavassdraget i 2025.

Laksebestandene i Tanavassdraget har hatt en negativ utvikling over flere år, og denne utviklingen fortsatte i 2024. Antallet laks som kom tilbake til Tana for å gyte i fjor var det laveste noensinne registrert.

Utgangspunktet i de nye norsk-finske fiskereglene er at laksefiske skal baseres på laksebestandenes høstbare overskudd. Det kan kun åpnes for et begrenset fiske når andelen bestander i rød statuskategori i et gitt tidsrom er under 20 prosent. I statusrapporten for laksebestandene i Tanavassdraget har 13 av de 14 undersøkte områdene blitt plassert i den røde statuskategorien. Dette betyr at det fortsatt er

langt unna terskelen for når det kan åpnes for et begrenset laksefiske.

Statusen til laksebestandene i Tanavassdraget og muligheten for å åpne for et begrenset fiske har blitt diskutert i møter mellom Klima- og miljødepartementet og det finske Jord- og skogbruksdepartementet, der representanter fra lokale rettighets-havere i Norge og Finland deltok. Det ble enighet om at det ikke bør åpnes for laksefiske i Tanavassdraget i 2025, skriver Klima- og miljødepartementet.

Stol på Rauma

Veil. pris
fra: 1499,-

Det lover produsenten Sølvkroken, som kommer med den nette haspelsnellen Rauma i variantene 5000FD og 7000FD, med henholdsvis 15 og 20 kilos bremsekraft. Det skulle holde, uansett hvor stor og sterk laksen i den andre enden er. Spolen har god plass til sene og er i likhet med kropp og rotor i aluminium. Drevet er i flyaluminium, og den kraftige bøylen og 6+1 kulelageret er laget i rustfritt stål. Med sveiv i aluminium og T-formet håndtak i gummi sveiver du inn laks i alle størrelser.

Leverandør: Sølvkroken

Veil. pris:
149,-

Snacks for sjørørret

Prey Missile er en pencil-sluk type wobbler uten hakeskje som kaster ekstremt langt. Den har en slengende svømmestil, som frister byttet selv på sakte innsveiving og er et godt valg både i kaldt og grunt vann. I varmere vann lar du den gå dypere og sveiver den inn i ønsket fart. Prøv den også på fiske etter ørret, sei, lyr, makrell og havabbor.

Leverandør: Prey

Veil. pris:
2499,-

TELL MED EL

Elektronikken gjør sitt inntog overalt, også her. Prey Abyss er en multiplikatorsnelle med elektronisk telleverk og snørefører. Slik vet du alltid hvor du er i sjøen, og du kan tilpasse deg etter fisk du ser på ekkoloddet. Abyss er en god snelle til lettere havfiske, spesielt pelagisk jiggfiske.

Leverandør: Prey

20 mill. til Oslofjorden

Rasmus Ovesen

38 prosjekter er tildelt til sammen 20 millioner kroner for å bedre vannmiljøet for fisk og andre levende organismer i nedbørfeltet til Oslofjorden og i fjorden.

– Situasjonen for Oslofjorden er svært alvorlig, og regjeringen er i gang med et krafttak for å bedre forholdene og bygge opp igjen økosystemene. Prosjektene vil bidra inn i dugnaden for fjorden, sier klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen.

– Tiltakene vil hver for seg bidra til bedre vannmiljø i de enkelte vassdragene og gi dyr og planter som lever i vann, bedre miljø. I tillegg vil flere av tiltakene bidra til å redusere lokal flomfare. Det er en viktig tilpasning til et klima i endring, sier Hilde Singsaas, direktør for Miljødirektoratet.

Prosjektene er geografisk spredt i Innlandet og på begge sider av Oslofjorden

ned til Kragerø og Svenskegrensen. Pengene skal bidra til å nå miljømålene i vannforskriften om å beskytte ferskvann og kystvann mot forringelse, og forbedre og gjenopprette god miljøtilstand i vann. Tiltakene skal blant annet åpne bekker, og gi bedre leveforhold for fisk og andre arter i vann og vassdrag.

De som mottar midler er kommuner, interkommunale prosjekter, forskningsinstitusjoner, elveeierlag og frivillige organisasjoner. Det er første gang det gis tilskudd over statsbudsjettet øremerket restaurering av vannmiljøet i disse områdene, skriver Miljødirektoratet.

Lekker og solid

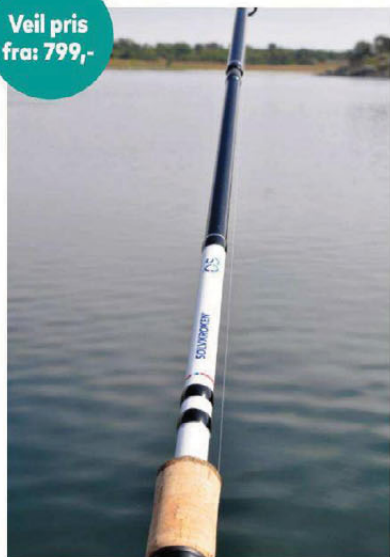
Det er noe med fluesneller. De er designet for optimal funksjon, men samtidig er de så lekke at de kunne vært smykker, eller hengt på vegg i glass og ramme. Hardy Averon har lav vekt, er lett å håndtere, og bygget for lang levetid. Snellen kommer i to farger, svart og titan og en rekke størrelser. Den har en åpen ramme-design på størrelsene 3000, 5000 og 7000 der raske spolebytter er et pluss, mens lukket ramme brukes på 9000 modellen, hvor du ofte vil montere på en tynn skyteline.

Leverandør: Hardy

Veil. pris:
4899,-

Veil pris
fra: 799,-

Klassisk stang

Os er en klassisk tredelt stang til haspelfiske, som passer spesielt godt sammen med OS-snella i samme serie, men kan også kombineres med andre lette haspelsneller. Stanga gir god kontakt med agnet og kontant aksjon når det napper. Samtidig er stanga myk nok til å gi deg følelse med fighten under vann.

Leverandør: Sølvkroken

Veil pris
fra: 129,-

MORT PÅ MENYEN

Mort er en hit på menyen til rovfisk. Derfor har Savage Gear skannet en mort og laget den naturtro kopien 3D Roach RTF (Ready To Fish).

Synkefarten og den store halen gjør at den svømmer også når den bare synker. Den store halen har en glassringle som sender ut klikk så gjeddene lettere finner den. Fås i åtte farger og tre størrelser.

Leverandør: Savage Gear

Tiltak for abbor og gjedde

68 tonn karpefisk som mort og brasme er hentet opp fra Goksjø. Målet er å gi rovfisk som gjedde og abbor tilbake overtaket, og dermed gjenopprette balansen i innsjøen.

Tidligere var Goksjø et populært sted for fiskere fra hele Vestfold, og abbor og gjedde var blant hovedfangsten man kunne ta opp her. Med årene ble disse fiskeartene nesten borte, til fordel for karpefisken, som fant seg svært godt til rette der. Goksjø har også hatt utfordringer med algeoppblomstring, delvis på grunn av overpopulasjon av mort og brasme samt avrenning fra landbruk.

Prosjektet involverer samarbeid mellom

grunneierlaget, kommunen, og organisasjoner som Klara Vatten og Skitt Fiske. Slik vannkvaliteten har vært i Goksjø, har det vært farlig å bade der, og dyr kunne ikke drikke vannet. Sandefjord kommune satte opp skilt med advarsel til hundeeiere og badegjester om at det ikke var spesielt lurt å hoppe i vannet.

Arbeidet med tynningsfiske forventes å fortsette i flere år framover, skriver Sandefjords Blad.

Maks flash og blink

Williamson Thunder Jig Bladed har en lekker holografisk finish og selvlysende striper som gir maksimal flash og blink. Fisk den som en kastesluk eller slipp den rett ned under båten. Under spinstopp og i nedslippet har Thunder Bladed Jig en lokkende flagrende bevegelse som forsterkes av spinnerbladet på singelkroken. Fås i 28 g og 40 g, så denne kaster du langt med. Når du sveiver inn, har sluken en vuggende gange. Singelkroken er perfekt for skånsomt fiske og fang og slipp.

Leverandør: Rapala VMC
www.rapalavmc.no

Veil pris
fra: 89,-

Emma Bäcker Håkensen

Veil pris:
4199,-

Råtass med stjernebrems

Prey Winder Star er en lett og robust havfiskesnelle, med komponenter i helstøpt aluminium, som er både lettere og sterkere enn maskinfreste. Du får hele 15 kilos bremsekraft som enkelt justeres med stjernebremsen ved siden av sveiven. Med åtte kulelager, et nålelager og en utveksling på hele 6,2:1 får du inn rundt 90 centimeter snøre per omdreining. Snellen er også utstyrt med en egen låsefunksjon for spolen, der du kan justere bremsekraften.

Leverandør: Prey

Veil pris
fra: 1299,-

NÅ OGSÅ FOR SALT VANN

Okuma Ceymar er en velkjent haspelsnelle. Nyheten er at den nå også kommer i en serie laget for saltvannsfiske! Snellen har en rustfri grafittkropp og en rotor-teknologidesignet for å tåle de tøffe kravene til saltvannsfiske. Høyttelses kulelager sikrer snellen jevn drift selv under tøffe saltvannsforhold. Det maskinerte aluminiumshåndtaket er skrudd direkte inn i girene, noe som reduserer slark i håndtaket.

Leverandør: Rapala VMC
www.rapalavmc.no

Hvor drar fisken?

Norske og internasjonale forskere skal finne ut hvor havabbor, sjørret og torsk drar langs norskekysten – og eventuelt på kontinentet.

Rasmus Ovesen

Målet i Norge er å spore en rekke rovfisker i Raet nasjonalpark for å finne ut hvordan de bruker kysten – og om menneskelig aktivitet lager trøbbel for dem. Dersom fiskene tar stikkturer til Norskerenna eller Portugal, får forskerne beskjed om det også.

Forskerne tilhører det europeiske prosjektet MOVE med mål om å forbedre bærekraften i rovfiskbestander. Havforskningsinstituttet er prosjektleidere og norske forskere har så langt merket 12 havabborer, omtrent 40 torker, rundt 40 lyrer, og enkelte sjørreter, berggylter og småflekke rødhai. Forskerne får også data fra lyttebøyer i hele Europa gjennom «The European Tracking Network».

– Vi har merket en rekke fiskearter med akustiske merker som spores av lyttebøyer i Raet nasjonalpark og havet utenfor. Men vi får også data fra tilsvarende lyttebøyer i hele Europa dersom fisken vår slår inn på

dem, forteller forsker Inge Elise van der Knaap fra Havforskningsinstituttet (HI).

Havforskningsinstituttet har gjort mye forskning på fisk merket med akustiske sendere i fjordstrøk, men det er første gang de har lyttebøyer ute i Skagerrak og Nordsjøen, i skråningen til Norskerenna.

Det skal tette kunnskapshull – fordi rovfisker kan svømme langt.

– Andre merkeforsøk viser at fjordtorsk i all hovedsak er veldig stasjonær. Bortsett fra når den plutselig svømmer ut av dekningsområdet vårt. Da kan den være borte noen dager før den kommer hjem igjen. Hva den har drevet med, vet vi ikke, sier van der Knaap.

Men de kan også dra langt av gårde.

– Vi ser at de kan ta stikkturer fra kysten og helt til de ytterste lyttebøyene, 40 kilometer fra land på 400 meters dyp, der de krysser områder med mye fiskeri, sier van der Knaap på hjemmesiden til HI.

Skal det være litt havål?

Havål er kraftfulle rovfisker som voksne, men små havål er slanke og trege, og et enkelt bytte for mange andre predatorer i saltvann. Sluken Conger Eel er en kopi av små havål og designet for å være enkle å fiske med flere forskjellige metoder i saltvann. En innebygget rangle gir ekstra attraksjon.

Fungerer både til vertikal jigging fra båt og kasting fra land, takket være dens lokkende bevegelse både under nedslipp og heving. Kommer i fem størrelser og seks farger.

Leverandør: Savage Gear

Veil pris
fra: 119,-

6 flotte fiskeplasser på sjø og fjell

For mange er fiske sommerens høydepunkt. Philip deler seks knallgode fiskeplasser for den varmeste årstida. Her står gode opplevelser i kø i hav, elv og sjø.

Tekst og foto:
Philip Musum Aas

Norge byr fortsatt på variert og spennende fiske, enten du foretrekker hav, vann eller elv, og sommeren er en perfekt tid for å utforske nye fiskeplasser, nyte lyse netter og jakte drømmefisken. Her er seks av mine favorittplasser med gode sjanser for storfangst, flotte naturopplevelser og herlige dager med fiskestanga i hånda.

SKARNSUNDET OG VERRABOTN

Skarnsundet og Verrabotn ligger midt i Trøndelag. Den fantastiske tidevanns-

strømmen og fjordarmen er indrefiletet av Trondheimsfjorden og en av mine favorittplasser for havfiske. Jeg fisker her året rundt enten på privaten eller med elever fra fiskeklassen på Skogn Folkehøgskole.

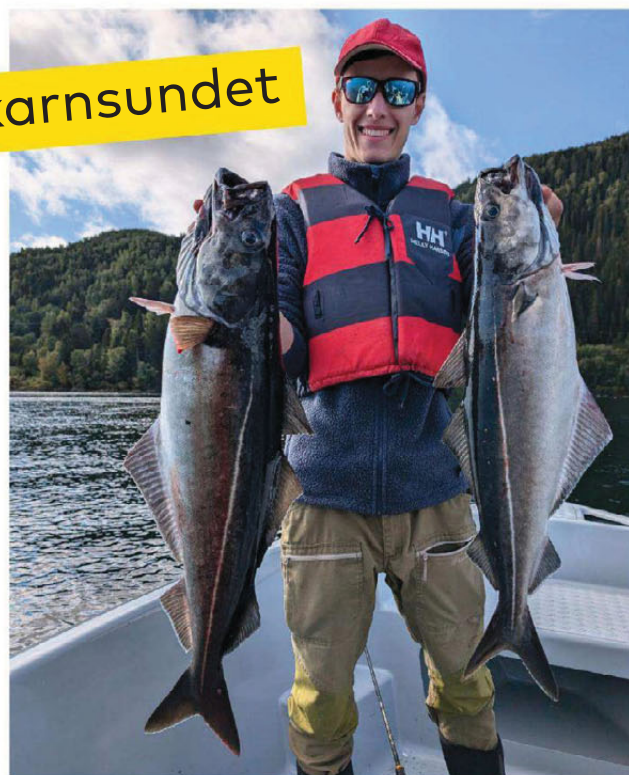
De to plassene som ligger vegg i vegg hverandre, er kjent for sitt gode fjordfiske. Dype sund, sterke strømmer og variert bunnforhold gir ideelle forhold for torsk, sei, lyr, lange og kveite.

FØLG MED PÅ MÅNEN

Helt siden jeg var guttunge, har jeg jaktet storsei i Skarnsundet, og fisker

Skarnsundet

Dobbel sei: Stor seilykke for Erling i Skarnsundet. En ble tatt på pilk og en på seiflue.

Senja

Fra fjord til fjell: På Senja kan du fint fiske på havet den ene dagen og høyt til fjells den neste.

dem som regel et par dager før og etter fullmåne og nymåne. Da er tidevannet på sitt høyeste og strømmen sterkst, og seien mest på hogget.

Jeg bruker et hjemmelaget seifluehackle med 5-8 fluer og 1,5-2 meter mellom hver flue – og en større pilk eller gummijigg i bønn. Om ikke dette fungerer, har jeg et annet enkelt, hjemmelaget havfisketackle som også leverer.

Tacklet er ca. 2-3 meter langt, i bønn fester jeg en større pilk eller shad, og 1,5 meter over denne henger jeg på en mindre gummijigg, opp mot 60 gram. Jakter seien og lyren småfisk, som sild

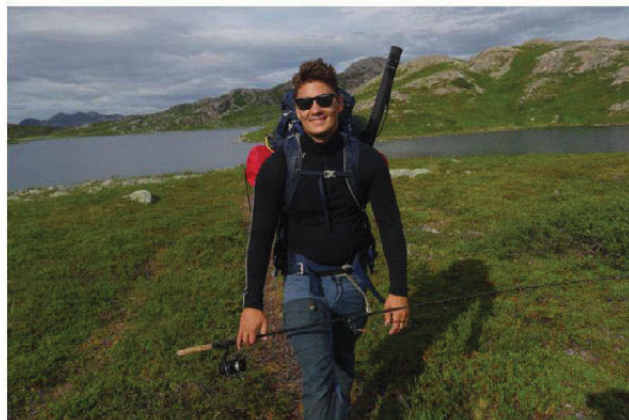
og brisling, er dette tacklet et sikkerstikk.

Begge tacklene jiggges opp og ned i seistimen, da greier fisken sjelden å motstå fristelsen. Her har jeg fått mye sei opp mot 10-12 kilo, noe som gir en god kamp på lett havfiskeutstyr.

KORALLER SLUKER KROKER

Inne i Skarnsundet er det enorme mengder koraller, så pilking på bønn er en dårlig idé. Her legger folk igjen tusenvis av kroner langs bønn. Inne i selve sundet er det derimot mye og

Lange og tunge:
Både i og rundt Skarnsundet er det mye lange. Denne på 11 kilo blir smågutt i forhold til dem på 20 og 30 kilo som finnes i samme område.

På loffen: I Ånderdalen nasjonalpark på Senja er det fint å være fjellfant. Det anbefales å ha fiskestanga klar uansett hvilket vann man kommer til.

stor lange og brosme. Jeg har fått lange på over 20 kilo her, og vært med på å lande fisk opp mot 30 kilo.

Skarnsundet egner seg best for båtfiske, men byr også på ypperlig kystmeite fra moloen på det lokale fjordsenteret. På den gamle nedlagte fergekaia på motsatt side kan man få uante arter om man meiter dag og natt. Båter leies rimelig på Skarnsundet Fjordsenter.

KRUTTSTERK FISK

Verrabotn, en lang, tynn fjordtarm innafor Skarnsundet, tilbyr rolige og skjermede områder for lett sjøfiske fra land eller båt. Verrabotn er svært fiskerik og byr på mye sei, hvitting, lyr og sjøørret. Det fins også grov fjordtorske på stedet, men denne trekker som regel dypere sommerstid.

Sjøørretfiske langs land i Verrabotn er virkelig godt, og fisken er kruttsterk. Verrabotn huser noen flotte sjøørretbekker med god bestand av havets sølv. Som regel får jeg kilosfisk på hver tur, og større fisk viser seg fra tid til annen.

SEIG TUR TIL REISADALEN

Reisadalen er en av mine favoritter, med storslått natur, fine turmuligheter og gode fangstmuligheter. Den mektige Reisaelva, kjent for sine storvokste laks, slynger seg gjennom dalen, omgitt av frodige blandingsskog og bratte fjellsider. Elva har vært stengt for fiske siden 2022, men snør på deg fjellskoene, pakk ryggsekken og søk til krystallklare fjellvann med mye fin røye og også noe ørret.

De bratte stiene opp på fjellet er seige i starten, men belønningen er stor. Oppe på fjellet er det lettgått terreng og det er store områder å boltre seg på.

En lettgått tur og et godt fiskevann jeg har fiska mye fin røye i er Čarájávri, et stort, rent røyevann, med mye fisk. Videre innover fjellet er det flust med gode røyevann. Jeg har fått mye fisk mellom 1–2 kilo her inne, og jeg har blitt fortalt at det fins større fisk også. Neste gang.

VILLMARK I SKOROVATN

Skorovatn er en skjult perle nord i Trøndelag som byr på fantastisk fiske. Den lille fjellbygda mellom Grong og Namsskogan er en perfekt base for fiske. Mye av naturen rundt Skorovatn er uberørt, og både store og små vann,

Reisadalen:
Liker du fjellfiske
etter røye er
Reisa et knall-
godt fisketips
for sommeren.

som Tunnsjøen og Tunnsjøflyan, huser gode bestander av ørret og røye.

Fra fjellene kommer det også flere forlokkende elver som renner inn i Tunnsjøen, og utenfor disse står det ofte grovere ørret og røye. Utløpet av Rørvasselva er en av mine favoritter, den har ofte gitt knallfine fangster både med flue, sluk og wobblers.

For flere år siden var jeg og noen kamerater på tur der, og vi ramlet inn i et

grisevær. Turen som skulle gå til Børgfjell ble endret til Skorovatn. I enorme mengder regn og flomstore småelver hadde vi noe av det beste ørretfiske vi til dags dato har opplevd. I løpet av en dag fikk vi 16 fisk, nesten alle over én kilo og den største veide 2,2 kilo. Underveis mistet vi trolig like mange, og som alltid de største. Verktøyet i disse flomstore småelvene var både små og store spinnere som både ble fiska på tvers, opp- og nedstrøms elvene.

Fra Skorovatn kan man også legge turen inn mot Havdalen og Havdalsfjellet, Ingulfsvatn eller området bak Gruvfjellet med de tre legendariske Nesådalsvatna. Inne i området rundt Havdalen har jeg hatt noen av mine villeste dager med røyefiske. Med frisk fjelluft og en rolig atmosfære er Skorovatn et perfekt sted for deg som ønsker en autentisk

« Inne i området rundt Havdalen har jeg hatt noen av mine villeste dager med røyefiske.

Reisdalen

Rød røye: Kvaliteten på røya i Reisdalen er det ingenting å si på.

Skorovatn

villmarksopplevelse kombinert med førsteklasses fiske.

KVEITE PÅ SHAD PÅ SENJA

Senja, Norges nest største øy, er et paradys for fiskere på jakt etter gode fangster. Her fins det også en rekke utleiere for dem som ønsker havfiske i verdensklasse. Bare i sundet mellom Finnsnes og Senja tas det årlig grove kveiter. Mitt fisketips for kveite i dette området er dorging med shad eller svær wobbler.

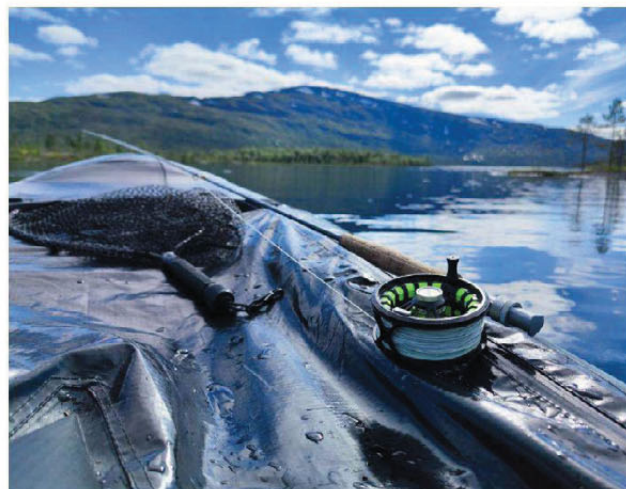
Utaskjærs er det muligheter for de riktig å grove eksemplarene. Her kan du jakte på stor torsk, sei og kveite i det salte element eller fiske laks i lakseelva Laukhelle. Laukhelle er ei nydelig lita elv som huser laks, sjørret og sjørøye. Årlig tas det laks over 10 kilo, men elva

må likevel betegnes som smålakselv med fortsatt god bestand. Elva er uregulert og er derfor avhengig av nedbør for å ha god vannstand.

BRATT OG TROLSK

Senja er et av de vakrere områdene jeg vet om, og fjellheimen er bratt og trolsk. Det er tidvis vanskelig å gå utenfor markert sti på grunn av bratte fjell, men ikke umulig. Her kan man gå fra vann til vann med ny camp hver dag. En av mine favoritter er Lutvann som huser grov ørret. Jeg oppdaget vannet da jeg ble kjørt med rib inn til Indre Selfjorden. Jeg var ei uke i Ånderdalen nasjonalpark før jeg trasket ned til Bunkefjorden, hvor jeg igjen ble hentet med båt. Fjellørreten på Senja var lenge vrien, men den gode gamle ringreven Tasmanian Devil ga fangstgaranti.

Skorovatn: Denne flotte ørreten tok på bunnmeite med mark over natta, men beit riktignok ikke før etter morgenkaffen.

Verdt strevet: Hvis du orker å dra med deg en packraft til fjells, kan det bli et nyttig verktøy i jakten på trønderørreten.

Meråker

Senja tilbyr sjøørretfiske i toppklasse, enten du liker å gå i fjæra eller fiske den i elv og stille vann. Gjør du grundig nok research, kan du finne mange sjøørret-elver og -vann som er åpne for fiske. Tennvatnet og Vårdnesvatnet er to av disse, i tillegg til smålakselva Ånderelva. Om ikke er området utenfor lakselva Laukehelle å anbefale i jakten på grov sjøørret.

FJELLFANT I MERÅKER

Fjellbygda Meråker er et eldorado for sportsfiskere, med et stort utvalg av elver, innsjøer og fjellvann. De fleste forbinder Meråker med laksefiske i øvre deler av Stjørdalselva, et flott stykke elv med mange storlaks på samvittigheten. I 2024 ble det rapportert inn 1536 laks på laksebørsen og ca. 5,5 tonn laks. I

et historisk perspektiv utpeker Stjørdalselva seg som en av landets beste lakseelver og absolutt verdt et besøk.

Meråker er et mekka for kortere og lengre turer som fjellfant med fiskestang i hånda. På begge sider av E 14, som deler bygda, kan man velge store og små vann med muligheter for både

**Ut på vannet:
Å fiske fra kano
på tur over Feren
i Meråker er en
knallfin opple-
velse om været
spiller på lag.**

dags- og ukesturer. På nordsiden av E14 ligger Storkjærringtjønna og Hallsjøen som gode utgangspunkt med telt og fiskestang. Her har jeg tilbrakt mange teltnetter og flere skal det bli, trolig allerede denne sommeren.

En annen favoritt er padleturen over Feren med fiske i oset og i elva Forra, hvor det fins mye stor ørret. Fisket i selve Feren kan til tider være litt vrient, men Forraelva har mye bitevillig ørret. Fra toppen av oset og nedstrøms er det x antall kulper og tilhørende strøms hvor det står mye fisk. Selv har jeg fått mye fisk fra kiloen og oppover, og jeg har observert enda større fisk når jeg har padlet elva nedstrøms.

STOR FISK I KAUTOKEINO

Kautokeino ble en av mine favoritter i Finnmark allerede etter min første tur dit. Den lille plassen er forholdsvis enkel å komme seg til og fra, og tilbyr unike fiskemuligheter for innlandsfiske.

Kautokeino har umiddelbar nærhet til Kautokeinoelva, ei stor elv som huser arter som ørret, røye, harr, sik, lake, gjedde og abbor. Mens røya er på tilbakegang og holder seg høyest mulig og lengst vekk fra allfarvei, er det svært gode bestander med svær ørret, gjedde, sik og harr.

Sideelvene til Kautokeinoelva er kanskje de beste stedene å lete om det er ørret man er på jakt etter, med de to favorittene Čabardasjohka og Láhpo-johka som førstevalg. Om ikke er det store mengder med stor ørret i øvre deler av Kautokeinoelva, såfremt man orker å gå dit.

ELLEVILT DØGNFLUEFISKE

Første gangen jeg og en kameratgjeng var i Kautokeinoområdet, var vi der under og etter St. Hans. Myggen hadde våknet til liv, og til tross for yr og 5–6 varmegrader hele uka vi var der, hadde vi et ellevilt døgnfluefiske til den gule

Havfiskeferie

Gjør en god research før du skal på havfiskeferie. Vurder beliggenheten opp mot de artene du ønsker å fiske etter. Sjekk fiskecampens fasiliteter, båter, guider og priser. Havfiskecampene er ofte kostbare, så om ferien er på budsjett, lønner ikke disse campene seg. Pakk klær for varierende vær, samt fiskeutstyr tilpasset de ulike artene og dybdene. Skal du leie utstyr, lønner det seg å undersøke om dette tilbys i forkant. Bestill i god tid, spesielt i høysesong, for å sikre deg både bopel, båt og eventuell guide.

flatdøgnflua *Heptagenia sulphurea*. Jeg og en kompis fant oss en brekkant full av vakende ørret og hadde et par timer med eldoradofiske hvor vi tilnærmet landet fisk på kiloen på hvert kast. Største fisken veide ikke mer enn 2,2 kilo, noe som er respektabelt nok i seg selv, men opplevelsen av at en brekkkant kan huse så mye stor og flott ørret, har jeg aldri opplevd verken før eller siden.

RUGGEN SOM GLAPP

Det som kunne ha blitt turens største fisk ble nesten landet av en kompis som er ivrig slukfisker. Han slet tidvis med å

få fisk når ørreten var så intenst innstilt på døgnfluer, men når det først beit, så beit det skikkelig. En planke av en ørret tok sluken og var flere ganger inne og viste seg fram.

Vekta estimerte vi til å være mellom 4–6 kilo. På siste utras tok historien dog en trist vending. Fisken glapp, til fiskerens store frustrasjon.

Da snøret kom inn viste det seg derimot at det ikke var fisken som glapp, men slukhempa som hadde knekt.

Fiskeren har ikke vært den samme siden den opplevelsen. ■

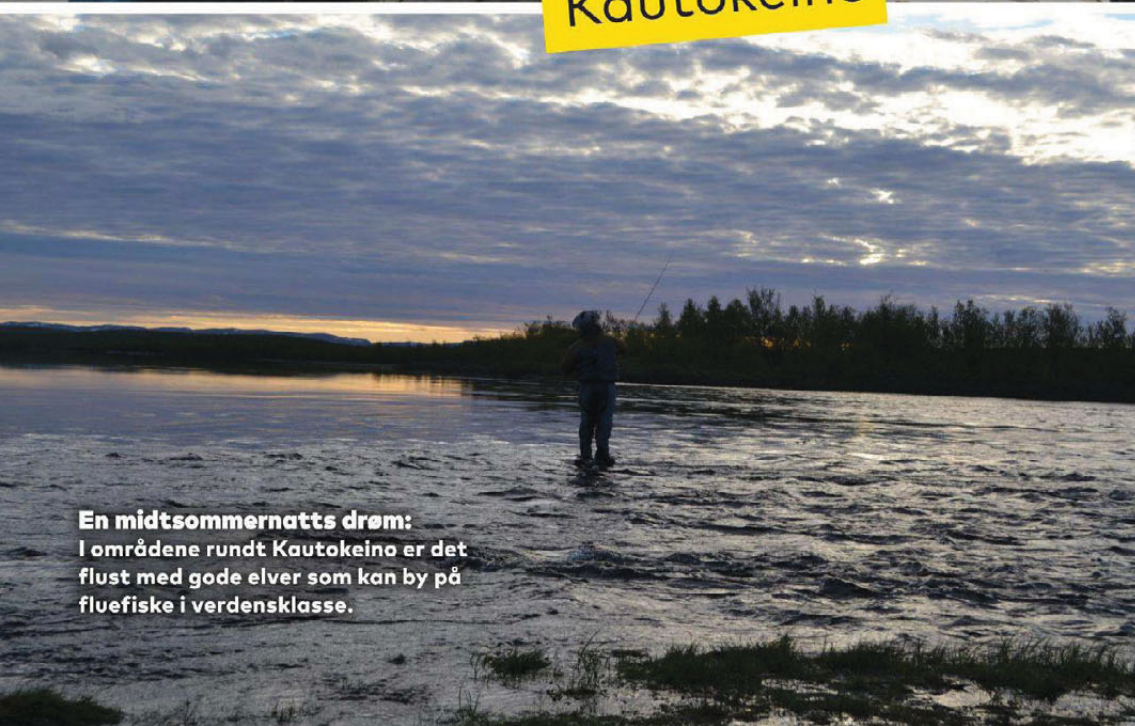
fiske@egmont.com

Sommerfiske: Fluefiske i juni i Kautokeino byr på kaldt vær. Ullundertøy og tykk ullgenser må til om fangsten skal sikres.

Kautokeino

En midtsommernatts drøm:
I områdene rundt Kautokeino er det flust med gode elver som kan by på fluefiske i verdensklasse.

Planlegg sommerfisket

Sommerens fiske byr på mange og unike muligheter, enten du foretrekker sjø, elv eller vann. God planlegging øker sjansene for både storfangst og fine naturopplevelser.

Start med å velge fiskeplass basert på hvilke arter du ønsker å fange og oppleve, og sjekk lokale fiskeregler og eventuelle kvoter på laks, sjørøret og sjørøye.

Ta med riktig utstyr til fisket du skal drive med. Til sjøfiske kan kraftigere stenger og sneller være nødvendig, mens lett spinnutstyr eller fluefiske er ideelt for ørret og røye i fjellvann.

Ha med et variert utvalg av sluker, fluer, mark og eventuelt annet agn for å tilpasse deg vanskelig og vrien fisk. Det som fungerer den ene dagen, fungerer ikke nødvendigvis den neste.

Vær, vind- og temperaturforhold påvirker fiske, så sjekk værmeldingen før du drar. Den kan også endre seg underveis i turen.

Tidlige morgener, sene kvelder og nattfiske gir ofte best bett, spesielt i varmt vær på sommerfjellet.

På sjøen er det kjekt å titte på sjøkart for å gjøre seg bedre kjent og sjekke høyvann/lavvann.

Pakk klær for skiftende forhold og husk myggmiddel.

Planlegg overnatting og transport. Telt og packraft kan gi tilgang til mer avsidesliggende områder. Da er du sikret en minnerik sommer fylt med gode fiskeopplevelser, både på sjøen, i elva eller på fjellet.

MAGASINET

JAKT, FISKE OG FRILUFTSLIV

BESTSELGENDE GDBL-FARGEKOMBINASJON!

Rapala[®]

*Tilgjengelig i Countdown Elite
7,5 og 9,5 cm!*

BESTSELGER!

Magasinet's egen GDBL-fargekombinasjon i Countdown Elite og Møresilda har vist seg å være meget dødlige, spesielt på ørret!

- **Spesiallaget fargekombinasjon for Magasinet**
- **"Salamander-farge", gir nærmest fangstgaranti!**
- **Med UV-farger som gjør at fisken hugger - spesielt i gråvær**

Remen
SLUKFABRIKK AS

*Tilgjengelig i Møresilda
10 og 15 gram!*

CountDown Elite wobbler Magasinet Edition
7,5 cm. Art.nr. 463538. Pris: **189,-**

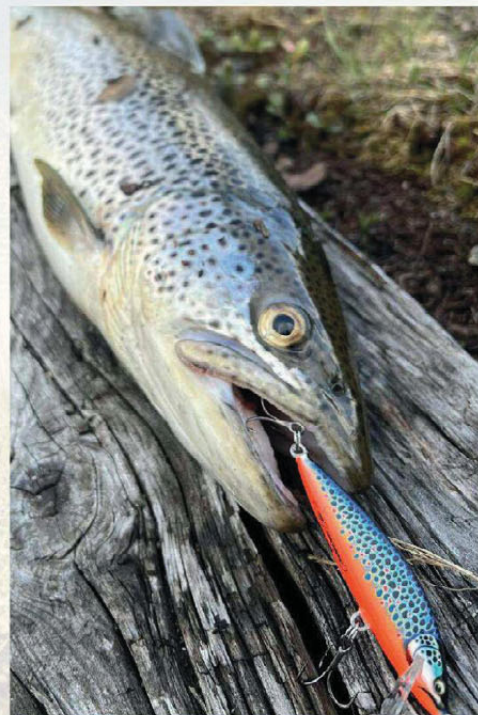
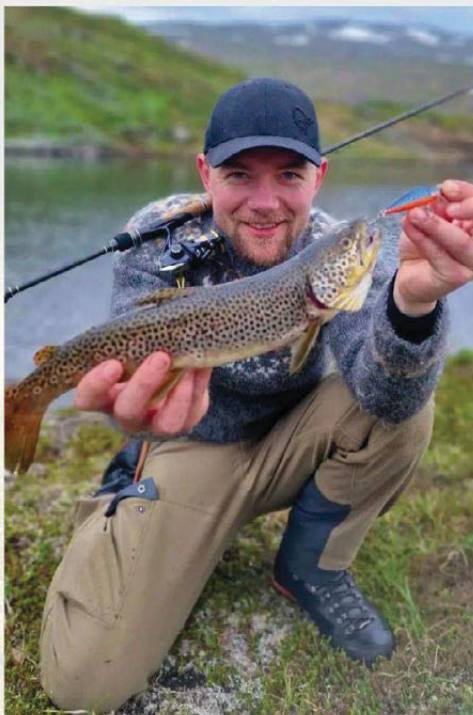
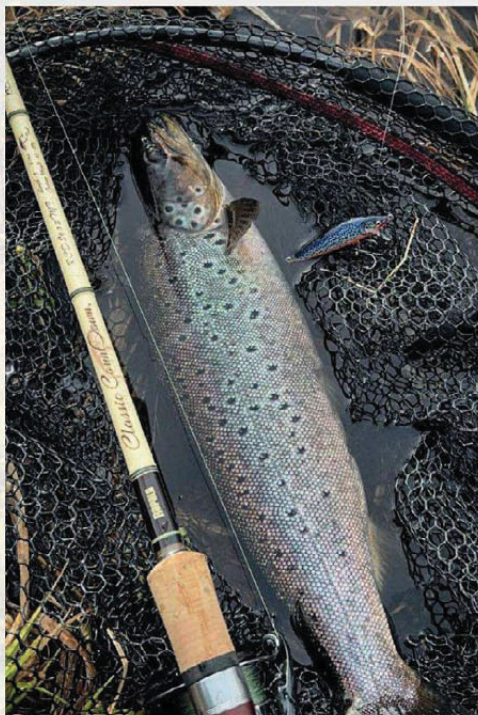
CountDown Elite wobbler Magasinet Edition
9,5 cm. Art.nr. 469837. Pris: **199,-**

Møresilda LTD ørret sluk, Magasinet Edition
10 gram. Art.nr. 467217. Pris: **79,-**

Møresilda LTD ørret sluk, Magasinet Edition
15 gram. Art.nr. 467147. Pris: **79,-**

Limited Edition - leveres i begrenset antall. Sikre deg et eksemplar på www.magasinet.no!

FANGSTBILDER - MAGASINET EDITION

FISKEUTSTYR OG TILBEHØR

**STORT
UTVALG!**

HAVEN TENT - ALT-I-ETT HENGEKØYE

**BEST-
SELGER!**

Fra: 4499,-

MAGASINET.NO

Telefon 32 84 99 10 - post@magasinet.no

DRAMMEN: Dråpen 18, 3036 Drammen
HAMAR (Furnes): Arnekværnvegen 10, 2320 Furnes
TRONDHEIM: Ivar Lykkes vei 6B, 7075 Tiller
FØRDE: Friluftsbua, Naustdalsvegen 5, 6800 Førde

Nytt håp for storørreten

På ti år endret Storsjøen seg fra medioker innsjø til et storørrethabitat. I Mjøsa fortsetter pilene å peke oppover. Det er håp for storørret i år!

Tidlig om morgenen 19. desember i fjor trakk Christoffer Gaarder på seg vadebukser og svømmeføtter og bukserte seg ned i bellyboaten. Været og vanntemperaturen var varmere enn datoen skulle tilsi, og det var nettopp derfor han ga drømmen et forsøk: Å fange en svær ørret på målrettet fluefiske med streamer i selveste Mjøsa, Norges største innsjø.

Han hadde vært knappe timen ute på den store sjøen da småfisk ble jaget opp i overflaten på kastehold fra den lille skuta. De ble borte like raskt som de dukket opp, men snart var fenomenet der på ny.

Et langt kast til venstre i den retningen stimet ble jaget, noen sekunders

venting så snøret fikk synke ned en meter eller to, så to bestemte inntrekk for å gi streameren liv – og bang!

Den fire kilo tunge ørreten reddet ikke bare turen. Hele julen 2024 var berget for Christoffer, som i løpet av dagen hadde hatt tre flotte ørreter i håven og i tillegg vært i kontakt med to andre.

STANGFISKE FRA LAND

Riktignok var det en og annen som prøvde seg fra land, men fram til for noen år siden var stangfiske i Mjøsa ensbetydende med dregging eller trolling; opp til fire stenger med sluk, wobbler eller agnfisk dinglede bak en båt som tøffet av gårde i et par knop. Men da den første covid-vinteren var

Farlig stor åpning:
De nye varegrindene, som ble montert foran inntaket til turbinene i Hunderfossen i 2009. Med en lysåpning på hele 10 cm kan nedvandrende utgytt storørret passere på sin vei tilbake til Mjøsa. (Foto: Morten Kraabøl)

Tekst:
Lars Nilssen

For de erfarne: Storørretjakt med bellyboat og fluestang på Norges største innsjø krever kunnskap om byttfiskens bevegelser og en viss porsjon flaks for å lykkes.
(Foto: Christoffer Garder)

Gjeddemark

Baksiden av krøklemedaljen er at røya nærmest er forsvunnet i Storsjøen. Mange av de fiskespisende ørretene er også infisert av ufyselig (men ikke farlig) gjeddemark.

i ferd med å bli vår, ble det registrert stadig flere fiskere som kastet sluk og wobbler fra land utenfor det tidligere kalkbruddet nord for Hamar.

Et par karer som ville slå i hjel syk dødtid med litt kasting, hadde ikke klart å holde kjeft om de oppsiktvekkende fangstene sine. Snart dukket kompisene opp. Også de fikk fine fisker, og før vinteren var omme begynte det å bli trangt om plassen.

Ryktene spredte seg som ild i tørt gress. Japanske Duo-wobblere som var designet for lange kast begynte å selge som varmt hvetebrød, og den påfølgende vinteren var det stangfiskere å se langs hele østsiden av sjøen.

På tempererte helgedager i vinter har det vært mange titalls fiskere på de mest populære plassene. Wobblere og slanke sildesluker kastes lengre enn langt, og trollingfiskerne, som ikke har lov til å fiske før 1. mai, må finne seg i å se på hvordan det som før var jomfruelig farvann da de la utpå, stadig blir penetrert av fristelser for storørreter som lar seg lure.

PRØVEFISKE FORTELLER

Vannforskriften pålegger miljømyn-dighetene å overvåke, klassifisere og rapportere økologisk tilstand i norske vannforekomster. Overvåkning av store innsjøer inngår som en del av dette og organiseres av NINA på vegne av Miljødirektoratet.

I fjor høst ble det gjort omfattende fiskeundersøkelser i Mjøsa og Storsjøen i Rendalen. Det ble brukt trål, avanserte garnserier, ekkolodd og lyttebøyer. I Mjøsa ble disse plassert over hele fjorden, og gjennom sommeren tok de

« Den fire kilo tunge ørreten reddet ikke bare turen. Hele julen 2024 var berget.

Nye metoder

imot signaler fra 128 ørreter, som var merket med akustiske sendere. Dette ga unik informasjon om fiskenes bevegelser og aktivitet (se illustrasjon).

For 100 år siden var det 85 årsverk knyttet til fiske i Mjøsa. Det ble fisket lågåsild, krøkle og sik, og enkelte år ble det tatt opp mot 200 tonn lågåsild. Men det kommersielle Mjøsfisket er historie. I den grad det nå trekkes not og garn eller haves sik og lågåsild med langstang i nedre deler av Lågen, er det enten i forskningøyemed, for nostalgis skyld eller for å skaffe seg matfisk.

Prøvefisket i fjor høst viste at det fortsatt er de tidligere fangstartene som utgjør brorparten av den totale bestanden. Historiske fangstnedtegnelser viser at disse artene varierte seg imellom fra den ene femårsperioden til den andre. Nå er det krøkla som dominerer. Trålingen viste at den finnes i enorme

mengder i hele sjøen. Dette kan ha sammenheng med vanntemperaturen, som i løpet de siste 50 årene har steget med ca. 2,2 grader i overflatesjiktet.

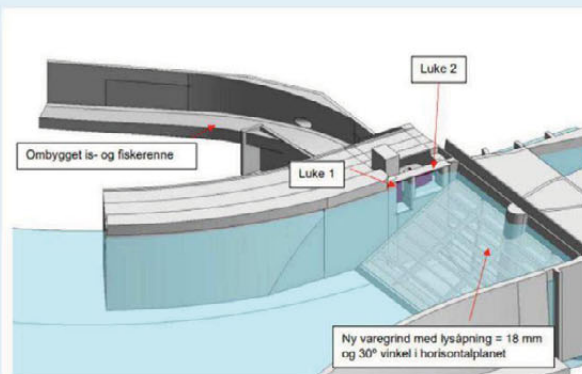
REKORDFISK PÅ FLUE

Varmere overflatevann betyr mindre is. I vinter var istiden på Mjøsa kort, og åpent mjøsvann fristet også Børge Alexander Østvold til å gi streameren en prøve. Børge er ikke ukjent med stor mjøsørret på flue vinterstid. For et par år siden fikk han en på over åtte kilo i Vormå.

I motsetning til Christoffer måtte han ikke vente på småfisk i overflaten før han kastet. Utstyrt med moderne ekkolodd så han både byttefisk og den jagende ørreten som snart skulle hive seg over den blå streameren hans, uten at det var en krusning fra fisk i overflaten.

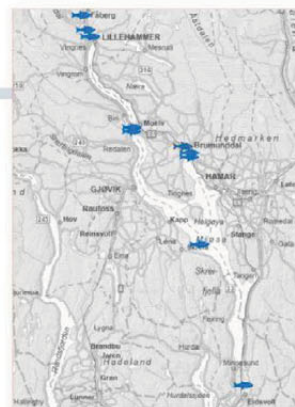
Tråling på Mjøsa: NINA tok i bruk uvanlige metoder under høstens prøvefiske for å få kunnskap om pelagiske fiskebestander. (Foto: NINA/Lillehammer)

Nye tiltak: Skissetegning av ny inntaksrist med 18 mm skråstilt lysåpning, som skal monteres foran inntaket til kraftverket i Hunderfossen. (Ill: Hafslund Kraft AS)

Ørret på 83 cm og 6 kg

15. Mai – merket
21. Mai – ved Brummundal
21/22. Mai – Totenvika
17/18. Juni – Moelv
21/22. Juli – Minnesund/Eidsvold
28. Juli – Moelv
29. Juli – Lågendelta (nedre)
30/31. Juli – Lågendelta/Fåberg
Ingen reg. i august og september
21. Oktober – Fåberg/Lågendelta
8. November – Brummundal

Rocket science: Lyttebøyer og ørreter med sendere operert inn i bukhulen forteller forskerne om Mjøsørretens bevegelser. (Ill: NINA/Lillehammer)

Kunnskap og erfaring med raske ørreter gjorde at kastet og det synkende snøret førte streameren inn i fiskens vindu, og noen minutter senere var rekordfisken et faktum. Aldri tidligere er det tatt en ørret på hele 7,25 kilo på flue i selve Mjøsa.

POSITIVE ENDRINGER I HUNDERFOSSEN

Driveren i Mjøsas storørretssystem er Gudbrandsdalslågen. Det er her Hunderørreten gyter, et navn den storvokste ørretstammen har fått etter Hunderfossen fire kilometer oppstrøms Lillehammer. Hvordan vannet reguleres forbi og gjennom vannkraftverket som sto ferdig her i 1962, er avgjørende for død eller suksess for Hunderørretene.

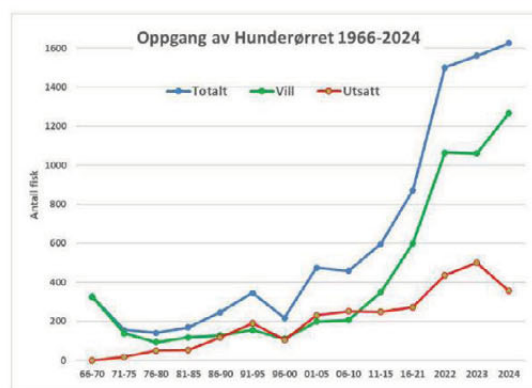
I 2009 ble det montert nye varegrinder foran det 150 kvadratmeter stor inntaket til kraftverket. Disse hindrer

brask, drivtømmer og annet fanteri å finne veien ned i turbinene. Lysåpningen – avstanden mellom de vertikale gitterelementene – er avgjørende for størrelsen på gjenstander og fisk som kan passere.

Lysåpningen på grindene som ble montert i 2009 var hele ti cm. Dette gjorde at selv utgytt storørret større enn fem kilo kunne passere. De fiskeslukende varegrindene står der fortsatt, men de siste ti årene har regulert Hafslund gjort viktige tiltak for å lede nedvandrende fisk inn en annen og mer skånsom nedvandringsrute.

STORE PLANER

Sammen med økt minstevannføring og fiskevennlig lukemanøvrering har dette bidratt til mindre turbintap. Men det er for barnemat å regne i forhold til de planene som ble presentert av Trond

Peker oppover: Ny rekord i antall ørret over en kilo som passerte telleren i fisketrappa i Hunderfossen i fjor høst! (Ill: Hafslund Kraft AS)

Taugbøl (Miljøansvarlig Hafslund) på en temakveld jeg arrangerte i begynnelsen av mars.

I løpet av 2023 og 2024 er det blitt detaljprosjektert en ny skråstilt inntaksrist med lysåpning på 18 millimeter. Dette skal forhindre selv småfisker i å passere. Varegrinder med så liten lysåpning er svært utsatt for tilstopping og isdannelse og krever avanserte rensesystemer. Tett inntaksrist vil føre til overløp over dammen og isgang med stor erosjon på det viktigste gyteområdet nedstrøms demningen.

Problemet lar seg løse, og Taugbøl estimerte byggestart av den 535 kvadratmeter store grinda til vinteren 2026.

KRØKLE I STORSJØEN

En sein kveld i 2005 eller i 2006 parkerte en bil der den lite trafikkerte veien på østsiden av Storsjøen svinger seg ned mot breddene. Hva slags bil, hvor mange som var i den eller om gjeringsmennene var hyret inn for jobben eller selv var direkte ansvarlige, vet bare de medsammevorne.

Det som imidlertid er kjent er at

bilen fraktet et betydelig antall levende krøkler, som ble satt ut i Storsjøen hvor arten ikke fantes fra før. DNA-studier foretatt i 2015 tyder på at antallet var et sted mellom 100 og 1000.

Disse studiene levner heller ingen tvil om at alle var fanget i deltaområdet nord i Mjøsa og overført herfra til Storsjøen.

EKSPLOSJON AV STORE ØRRETER

En søndag morgen i mars 2019 fisket Ove Hagen alene fra land i Storsjøen. Hver gang den 22 gram tunge møresilda tok vannet, lot han den synke minst ti sekunder, gjerne 15. Han kjente null og niks før den repetitive kastingen og innsveivingen plutselig fikk en brå slutt.

50 meter fra land hogg det noe stort og tung. Ørreten til Ove på 7,2 kilo er en av de største som er tatt på stang i Storsjøen, og den var ikke en ensom slenger. De siste ti årene har fiskesamfunnet i sjøen endret seg dramatisk. Fra å være en «vanlig» norsk innsjø med sik, røye og en grei bestand av ørret pluss minus 350 gram, har det formelig eksplodert med store ørreter.

Det viser seg på resultatlistene til Storsjødreggen – den årlige fiskekonkurransen – og det viser seg på facebook-sidene til de ivrigste fiskerne. Hvert år fanges det nå dusinvis av pluss tre-fisker både i selve sjøen og i tilstøtende Mistra.

FRA SMÅFALLEN TIL STOR

Den første krøkla ble observert i Storsjøen høsten 2007. Rapporten fra et omfattende prøvfiske samme år fortalte om en sjø med forgubbet sikbestand, dårlig vekst på ørreten og noen få store fiskespisende individer. Dette handlet primært om dårlig tilgang på byttefisk i passende størrelse.

Med den ulovlige krøkleutsettingen skulle dette endre seg raskt. Krøkle regnes som verdens beste förfisk for ørret. Den nyintroduserte arten eksploderte snart i antall, og allerede under prøvfisken i 2016 var krøkle blitt sjøens dominerende fiskeart. Krøkleekspløsjonen har ført til at påfallende mange ørreter er blitt fiskespisere og lever mer pelagisk enn tidligere.

Den årlige tilveksten til ørret i lengdeklasse 40–50 cm var tredoblet i 2016 sammenlignet med perioden

7,25 kilo:
Rekordfisker til
Børge Alexander
Østvold tatt
på flue i mars
2025. (Foto:
Børge Alexander
Østvold)

2006–2013. Ørreten i Storsjøen har gått fra type B til type A storørretbestand og er i ferd med å få et vekstmønster som ligner storørreten i Mjøsa.

I vår tid er nyhetsbildet preget av elendighet og dystre spådommer om framtiden. Da er det godt å vite at ikke alt går til helvete! Jeg har selv latt meg friste til å gjøre noen kast i Mjøsa i håp om skikkelig fight.

Det ble verken napp eller stangbøy, men vissheten om at Norges største innsjø og nabosjøen i nordøst huser verdens flotteste storørretbestander gjør at jeg skal gi det en ny prøve i løpet om ikke altfor lenge.

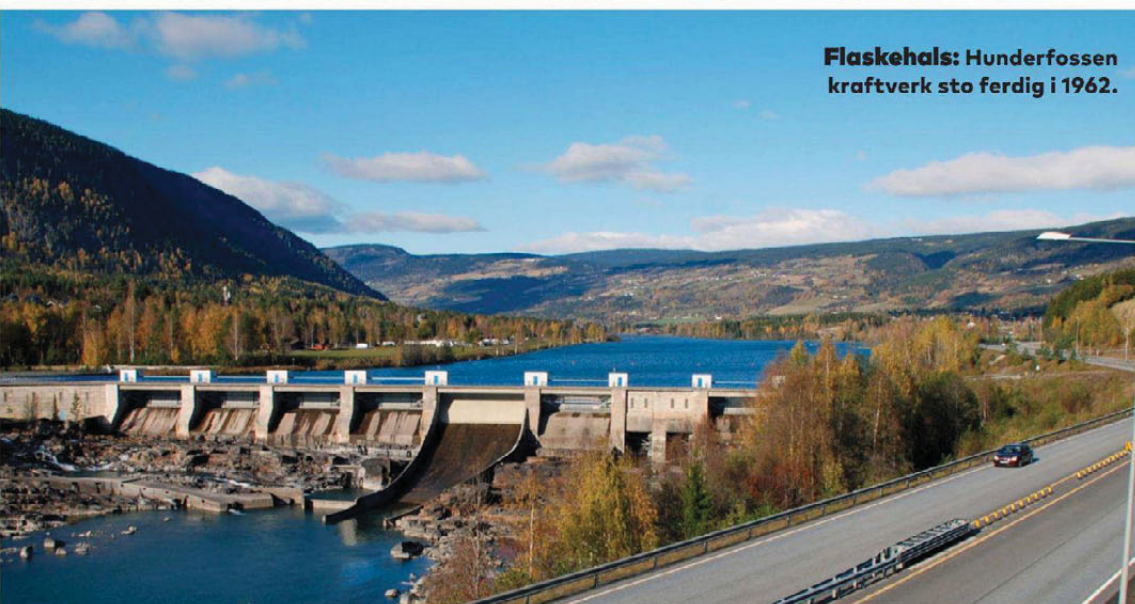
fiske@egmont.com

Storørret: Fjorårets største gjennom videotelleren i fisketrappa i Hunderfossen ble anslått til 108 cm. Og den var ikke alene. Seinsommer/tidlig høst passerte flere titalls ørreter lenger enn en meter. (Video: Hafslund Kraft AS)

Under lupen: Mannskapet på NINA-båten tar krøklefangsten nærmere i øyesyn. Krøkle utgjør hovedtyngden av byttefisk for Mjøsas predatorer livnærer seg av. (Foto: NINA / Lillehammer)

Flaskehals: Hunderfossen kraftverk sto ferdig i 1962.

Feilaktig inntrykk

Det dukker stadig opp bilder på Facebook og Instagram av store mjøsørreter. Det gir inntrykk av en kontinuerlig bonanza hvor sjansen til å få en ørret over tre kilo er mer enn stor hvis du bruker noen timer langs breddene. Virkeligheten er selvsagt en annen.

CPUE – Catch per unit effort – er en standardisert metode som forteller om fangst per enhet innsats over tid, et verktøy for å følge utviklingen av en fiskebestand, og/eller utviklingen av redskapen som brukes til å fange. Metoden er lite brukt i sportsfiskesammenheng, men på Mjøsa har det blitt gjort beregninger. Mange dreggere og trollingfiskere har i årevis ført statistikk over fangster, hvor mange fisker de har vært i kontakt med per tur og hvor lenge redskapen har vært i vannet.

I årene 1987–1992 var CPUE på 0,11, eller i gjennomsnitt 9,2 timers fiske per napp. Fra 1993–1999 økte CPUE til 0,17 hvilket betyr 5,8 timer per fisk. Den positive trenden fortsatte den påfølgende femårsperioden og i 2005 ble den beregnet til 0,31. I perioden 1987–2002 var 11 prosent av ørretene som ble tatt større enn 60 cm (ca. tre kilo). I perioden 2003–2008 økte den til 20 prosent.

Fra 1987–2002 måtte sluk, wobbler eller agn være i vannet ca. 60 timer for hver ørret større enn 60 cm. I perioden 2003–2008 var timetallet redusert til ca. 20.

March Brown

Tekst og foto:
Runar Warhuus
rwarhuus@online.no

Runar Warhuus
er en erfaren
fluebinder,
utgiver og
forfatter av
fluefiske-
litteratur.

Historien om March Brown er som et stort slektstre med aner mer enn 500 år tilbake i tid, av det vi vet. Det startet med noen enkle tørrfluer duppet i vannfilmen fra kloss hold.

Døgnfluene er eldre enn dino-saurene. Men fluemønstre basert på dem vi kjenner til, er fra middelalderen for bare noen få hundre år siden. Her starter historien om March Brown. Det første kjente fluemønsteret kan allerede ha vært etablert da Dame Juliana Berners utga sin berømte *A Treatyse of Fysshynge wyth an Angle* i 1496. The donne fly var det første i en serie på tolv – for måneden mars.

Den gang skrev man fonetisk lyd-skrift basert på lokal uttale. «Donne» står for insektets farge – brunlig mørk grå. «Dun» var skrivemåten Charles Cotton brukte i fluefiskedelen av den femte utgaven av Izaak Walton's *The Compleat Angler* i 1676. Da var offisiell rettskrivning mer etablert. Cotton repeterte mer eller mindre mønstrene Dame Juliana hadde publisert et par hundre år tidligere.

Fluene var bundet med påmontert fortom gjerne tvunnet av hvitt tagl fra halen på hesten. Snøret ville skremt fisken hvis det var for synlig. Derfor ble fluene duppet i vannfilmen – «dapping» på engelsk. Cotton anbefalte

å fiske når det blåste som verst slik at fisken ikke kunne se de naturlige insektene, bare den kunstige flua. Like viktig var det vel at det opprørte vannet kamuflerte fiskeren som gjerne sto svært nær med et kort snøre.

Når fluefiskere kaller nyklekte døgnfluer dun, er det nedarvet fra fargen «donne» senere «dun» brukt i middelalderen. Nyklekte døgnfluer har et slør som særlig gjør vingene mørkere før det siste hamskiftet. Dun-stadiet er det siste stadiet fisken kan fange døgnfluene i før de feller den siste hammen og blir voksne, blant fluefiskere kalt spinnere. I entomologien henholdsvis subimago og imago.

Først utpå 1800-tallet ble March Brown brukt som navn på et fluemønster. Siden har det så til de grader ballet på seg. I dag er det utallige varianter både til ørret/harr, sjørret, laks, steelhead og flere. I nyere tid mest våtfluer. I Norge bandt fluebindedamene hos Mustad på Gjøvik – markedsledere på fiskefluer i årtier, åtte varianter av March Brown. Bare én av dem tørrflue, med kropp av sølvtinsell

THE DONNE FLYE – MARCH BROWN ANNO 1496

Mønster: The body of the donne woll & wynges of the pertryche.

Oversatt: Kroppen av den gråbrune ull & vinger fra raphønen.

Den het ikke March Brown da, men var inspirert av det insektet som klekket i mars og begynnelsen av april i England. Flua er Jan Idar Løndals tolkning til boken *Skrifter om å fiske med en krok* av Per G. Gulbrandsen, utgitt på Naturforlaget til 500-årsjubileet av *A Treatyse of Fysshynge wyth an Angle* i 1996. Jan er mange ganger verdensmester i fulldressede klassiske laksefluer. Den mest vanlige tolkningen av dette mønsteret er med rullede fjærvinger, men Jan antok det kunne vært utmerkede fluebinderne allerede i middelalderen. Snøret har Jan tvunnet av hvite hestetagl.

RUNAR PRATER FLUE

MARCH BROWN SPARKLE DUN VARIANT

I den vestlige delen av Nord-Amerika er det *Rhytrogena morrisoni* som kalles March Brown. Den er en anelse mindre enn *R. germanica* og har et svakt oliven skjær, her er fargene tilpasset våre March Brown.

Sparkle Dun er fra 1980-tallet signert Juracek & Mathews og en forgjenger for deres X-Caddis (se «X-Caddis på norsk», AOF 04/22). Sparkle Dun bygger på Comparadun, men har syntetisk nymfeskall istedenfor haler.

Materialvalg her:

Krok: Tørrflue #14

Tråd: Semperfli Classic Waxed 12/0 brun

Nymfeskall: Water Silk caddies tan

Kropp: Blanding dekkhår med litt underull fra norsk hare og hareøre til ønsket farge

Vinge: Norsk råbuk (som er litt mørkere enn råa)

MARCH BROWN TØRRFLUE-VARIANT

Krok: Våtfluekrok #12

Tråd: Semperfli Classic Waxed 12/0 brun

Haler: Elghår

Kropp: Haremaskedubbing med litt flash

Vinge/hackle: Norske hjortehår spunnet i løkke og trimmet/tilpasset under

En slik konstruksjon gir god flyteevne.

MARCH BROWN - ENGELSK VARIANT

Alex Jardine er sønn av Charles Jardine og har gode erfaringer med en bindestil som er vanlig både i England og noen steder på kontinentet, om enn med andre materialer. Fiskes som regel tørt, men kan også trekkes under som våtflue/klekke.

Krok: TMC 100 #12

Haler: Coq de Léon

Kropp: Blanding av hår fra haremaske og hare Kropp

Hovedhackle: Red game hanehackle

Fronthackle: Fjær fra skulderen på en orrhøne

Dødelig kombinasjon: Sjøørretfiske med bomardadupp og flue ga full uttelling på årets første fisketur til Bindal i begynnelsen av april.

Tar sjøørreten på bombardda og flue

Enkelt og effektivt fiske

Fiskeprofilen Endre Hopland delte sine beste triks for å ta havets sølv med bombardadupp og flue. Deretter dro Christer Rognerud og kona Anne Karen ut for å prøve metoden.

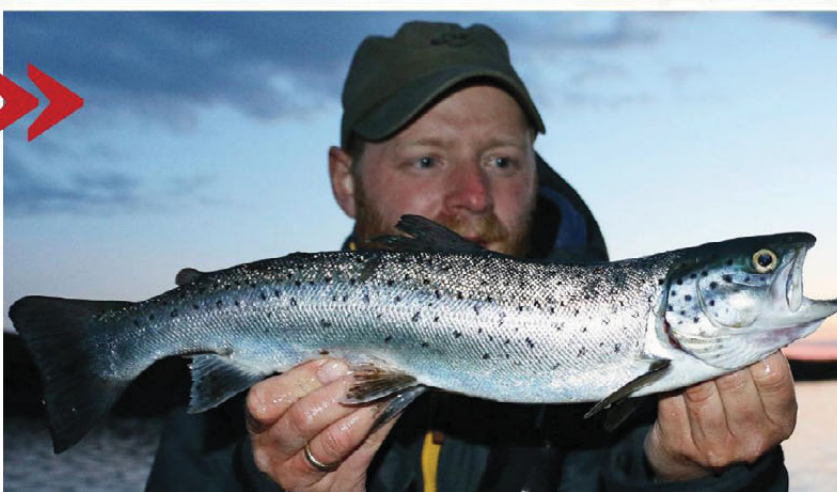
Tekst og foto:
Christer Rognerud

Endre Hopland fra Knarvik nord for Bergen er en lidenskapelig og allsidig sportsfisker, og en av landets aller mest kjente fiskeprofiler. Til daglig jobber han som medie- og markedsansvarlig i firmaet Seeberg. Fiskeprofilen er kanskje mest kjent fra Fiskeskolen, hvor fiskevideoene hans på YouTube er sett av millioner.

Hopland begynte å fiske sjørøret for over 30 år siden og har høstet mye nyttig erfaring gjennom årenes løp. Han forteller at han lærte å fiske med fluestang da han var liten gutt, og at på den tiden var sjørøretfiske i sjøen ikke et tema hos den eldre generasjonen.

– Sjørøret er en art jeg alltid har likt, siden jeg ble introdusert for den av min far gjennom elvefiske i mørket. Hos oss var det ingen som fisket sjørøret i sjøen, kun i elv, selv om vi så at det vaket og hoppet i vannoverflaten. I de fleste kretser var det opplest og vedtatt at det ikke gikk an å få sjørøret andre steder

30 års erfaring: Når sola begynner å varme etter en lang vinter, fisker Endre Hopland gjerne sjørøret med bombardadupp og flue.

Skibotnflua: Den rosa flua som Bengt-Are Barstad laget til meg, falt i smak.

enn i elva. Jeg tenkte at jeg måtte prøve, sier Hopland.

FASCINERT AV SJØØRRETEN

Da han var 11–12 år, begynte han å fiske sjøørret i sjøen, og han prøvde å kopiere de som fisket i Oslofjorden. Det ga resultater, han fikk en sjøørret på 1,8 kilo.

– Da jeg fikk den fisken, var jeg solgt. Jeg har alltid vært fascinert av sjøørreten, som kan være vanskelig å lure. I tillegg til at den er sterk, har den mye kraft. Sjøørretfiske er et visuelt fiske hvor du kan se fisken og følge fiskene, det tiltaler meg. Jeg tror det er en av grunnene til at så mange synes det er spennende å fiske sjøørret, sier Hopland.

Han forteller at sjøørretfiske med moderne kastedupper tok seg opp her i landet for omtrent 15 år siden. Da gikk han over til bombardafiske med lengre haspelstenger, og økte fortomlengden fra halvannen til tre meter. Det mener han førte til at fisket ble mye mer effektivt.

– Jeg fisker etter store eksemplarer av så mange arter som mulig. Det inkluderer overflatefiske med bombarder etter sjøørret, lyr og horngjel. For mange

sjøørretfiskere er de fiender, men for meg handler det om å få så store fisker som mulig, understreker Hopland.

VISUELT FISKE

Bergenseren bruker å fiske etter sjøørreten tidlig på året. Da venter han tålmodig og bruker mye tid på å speide etter vak, spotte fisk og kaste på vak.

– Mange steder kan du fiske på grunt vann og observere fiskens atferd. Se hvordan den reagerer på agnet du presenterer. Du finner fort ut om fisken er i spisemodus eller bare nysgjerrig. Det er det mest spennende med sjøørretfiske, synes Hopland.

Den første varme vårdagen i februar/mars, når du kjenner at sola virkelig varmer, gir veldige gode sjanser for få stor sjøørret.

– Det har ikke noen betydning om det er vindstille eller blåser. Fisken kommer vanligvis inn mot land uansett, og den er nesten alltid i modus. Du får den vanligvis til å bite, men om du klarer å kroke den er en annen sak, sier han.

Han har selvfølgelig noen favorittfluer.

– Jeg har fisket mye med pattegrisen og loppeimitasjoner, men mest med

Godt fiske: Det var mange sjøørreter som lot seg friste av skibotnflua, som ble fisket sakte og rykkvis inn, ei stanglengde bak kasteduppen.

streamere. Jeg har ofte laget fiskeimitasjoner. Før produserte jeg mye fluer, mange fantasi-imitasjoner, ofte med litt store øyne. Vinger med glitter i, ting som sank og som jeg kunne få litt fart på uten at de stripet. Det er ikke nødvendig med mye bevegelse i vingen, og jeg synes det er viktigere at det glinser litt. Mye lyse farger på dagtid, mens under nattfiske er det gjerne helt svarte fluer med en tynn sølvstripe rundt kroppen som gjelder, forteller Hopland.

FISKEN SKAL LURES

Hopland anbefaler å gå ned på fortomstørrelsen hvis du fisker høyt i vannet og i klart vann. En annen løsning kan være å bruke en fortom av fluorkarbon eller copolymer, da disse er tilnærmet usynlige under vann.

– Det er dyrere, men mye bedre fortommer. På arter som ikke bryr seg, er det ikke nødvendig. Men for sjørreten, som har godt syn, er dette vesentlig.

Hopland forteller at sjørreten sliter i store deler av landet på grunn av endringer i klimaet og en rekke menneskeskapte utfordringer, ikke minst på Vestlandet. Han gjør derfor ikke noe stort nummer av at han fisker sjørreten lokalt. De siste årene har det kun blitt et par fisketurer etter sjørreten for bergenserene. Mye for nostalgis del, men også fordi han synes det er spennende. Treffer han et godt fiske, tar han gjerne opp et par eksemplarer til middag, men de fleste slipper han ut igjen.

Den lidenskapelige sportsfiskeren mener det handler om å være villig til å tilpasse seg, hvis du skal fiske effektivt.

Det som fungerer en dag, fungerer nødvendigvis ikke neste dag.

– Kommer det inn en stim med krill, kan det hende du må endre fiskemetode. Da må du ha evnen til å endre taktikk, hvis du har tenkt å få fisk. Stayerevnen er også avgjørende. Det er mulig å få fisk, men det er lurt å variere og utforske måten du fisker på. Det er dette som gjør sportsfiske så spennende. Fisken skal lures og ikke hentes, poengterer Hopland.

INSPIRERT AV HOPLAND

Inspirert av Hopland, begynte Anne Karen og jeg å planlegge årets første fisketur etter sjørreten i en fjord i Nordland. Regn og dårlig vær skapte forsinkelser, men i april var værgudene endelig på vår side.

Det var lettskyet, vindstille og ti var-

Valg av stang, snelle og sene

Det er en fordel med en relativt lang haspelstang når du skal fiske med bombarda-dupp, da du i de fleste tilfeller er avhengig av å kaste langt, med lang fortom. Haspelstenger på elleve fot, tilpasset en slukvekt fra 10–35 gram fungerer svært godt til dette fisket.

Det er viktig å velge ei fiskesnelle som passer til stangstørrelsen og senetykkelsen du skal fiske med. Haspelsnelle med for- eller bakbrems i størrelser fra 2500 til 3000 egner seg godt til dette fisket.

Fisker du mye med bombarda-dupp i vann og sjø, som krever lange kast, ville jeg valgt en langkastende multifilamentsene, og brukt monofilament- eller fluorkarbonsene til fortom.

megrader da vi ankom den sørvendte bukta med leopardbunn. Sola varmet skikkelig, og det luktet friskt av vår. Alt lå til rette for en vellykket fisketur. Det var to timer siden full flo, da den 25 grams intermediate (saktesynkende) kasteduppen min suste gjennom lufta og landet godt utenfor marbakken. Vi var ute i siste liten, da den beste tida vanligvis er i tidsrommet fra to timer før og etter full flo.

Jeg lot flua synke et par tre sekunder, før jeg forventningsfullt fisket pattegrisen sakte og rykkvis inn, en knapp meter under den speilblanke vannoverflata. Flua var urørt da jeg løftet den opp av sjøvannet. Jeg speidet etter vak, men det var ikke tegn til liv. Anne Karen som sto like bortenfor, hadde heller ikke kjent noe.

ROSA FANTASIFLUE LEVERTE

Etter en halvtimes fiske skiftet jeg ut pattegrisen med den legendariske skibotnflua, ei flue villmarkingen Bengt-Are Barstad hadde bundet til meg rett før avreise. Den rosa fantasiflua var nedtyngnet med kulekjetting-øyer. Jeg lot den synke og fisket den rykkvis inn. På det andre kastet, da jeg gjorde et spinnstopp, nappet det forsiktig. Jeg ventet på et nytt angrep på flua, men det kom aldri.

Vi pakket sammen og prøvde oss på noen grunnere partier på motsatt side av fjorden. Rett etter at vi gikk ut av bilen, oppdaget vi et vak 20 meter fra land. Utenfor en odde vaket det hyppig, og flere sjørreter var oppe samtidig.

Rett etter at flua landet i vannet, tok den første sjørreten. Ingen storfisk, men en blank og fin sjørret på tre-fire hekto, hadde gleiset i seg den rosa fantasiflua til Barstad. I løpet av kort tid landet Anne Karen og jeg sju viltre sjørreter til på samme størrelse.

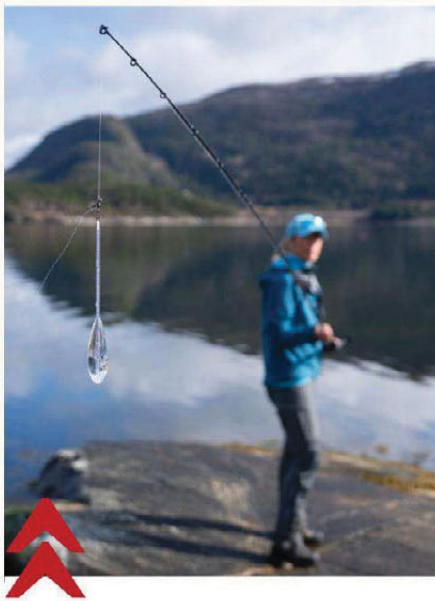
FAVORITTEN INNFRIDDE

Vi tok en pause mens vi ventet på floa. Et par timer etter at det hadde begynt å flø prøvde vi oss på en ny plass. Jeg ga pattegrisen, en av Hoplands favorittfluer, en ny sjanse. Flua er laget etter et tradisjonsrikt mønster og imiterer en livaktig reke.

Jeg fisket meg systematisk og grundig langs bukta. Kastet i vifteform for å unngå å skremme fisk som eventuelt sto på grunna.

Pattegrisen:
Hoplands favoritt ga-
turens største fisk.

Populær kastedupp: Lawsons kastedupp i intermediate 25 gram med sjuersystem, er en favoritt blant mange sjørretfiskere.

– Nå må vi straks dra hjem til ungene, sa Anne Karen.

– Vi rekker å fiske ti minutter til, svarte jeg. På det neste kastet, akkurat i det jeg sveivde flua forbi marbakken, nappet det. Jeg gjorde et kontant mothogg, hvorefter sjørreten svarte med et hissig utras.

– Denne er fin, ropte jeg oppspilt.

En fin ørret tett oppunder kiloen ble en perfekt avslutning på årets første fisketur etter sjørreten. Fangsten ble en velsmakende middag to og en halv time etter landing.

fiske@egmont.com

Vårfiske etter sjørret

Om våren finner du sjørreten innaskjærs, gjerne i sørvendte og grunne bukter innerst i fjordarmene, hvor vannet varmes opp av sola. Her jakter sjørreten blant annet småfisk og krepsdyr. På denne årstida er det effektivt å fiske langs marbakken og på grunnene i sørvendte bukter med leopardbunn og områder med vekselvis tang/tare, stein og sand.

Hastigheten på agnet bør være lav på denne årstida. Legg gjerne inn såkalte spinnstopp, som får agnet til å synke, før du fortsetter innsveivningen. Slike fartsendringer trigger ofte fisken til hogg.

To timer før høyvann til et par timer etter høyvann, er en god tid å fiske på. Gjerne litt ut på dagen og kvelden, slik at sola har varmet opp vannet på grunna. Timen før sola går ned, den gylne timen, kan også by på veldig godt fiske.

Bli abonnent på Jakt!

5 utgaver til kun kr 279*

Få
kokkekniv
fra Fiskars
i gave!

Jakt er proppfullt med gode jakttips, jakt-reportasjer fra hele landet og masse tester av børser, ammunisjon og annet jaktutstyr. For deg som allerede er jeger eller ønsker å bli det. Jakt skrives av jegere, for jegere!

Fiskars Asiatiske Kokkekniv 17 cm:

En allsidig kniv for tilberedning av kjøtt, fisk og også grønnsaker.

- 17 cm
- 107 g
- Rustfritt stål
- Hardhet: HRC 53
- Softgrip®-overflate
- Tåler oppvaskmaskin

Bestill her

Send SMS med kodeord JAKT38 til 2205 eller

skann QR-koden med mobilkamera for å komme til bestillingsside

*+ kr 49 i porto for gaven. Abonnementet løper til oppsigelse. Etter introduksjonstilbudet er neste faktura kr 342 for 5 utgaver.

Metalljigg er nåtidens SUPERAGN

Ikke siden gummijiggen slo gjennom på 1980-tallet har jeg testet et så overlegent agn for så mange ulike arter som metalljigger. Jeg fikk alt fra kutling til store lyr og fisker så store at de var umulige å stoppe med lett utstyr.

Det hadde vært en av sommerens varmeste dager. Vi var på noen vakre øyer i Bohuslæns skjærgård. Fiskestengene hadde stort sett stått urørt i båten, men da det nærmer seg tid for hjemreise, gjorde jeg noen kast. Fra aktertøften på båten nådde jeg perfekt ut i et lite sund.

Jeg lot en sju grams metalljigg synke til bunnen før jeg sveivet den inn slik som dyktige fiskere i Sør-Spania hadde beskrevet for meg. Jeg rakk bare å gjøre et par rykk før det hogg til. En berggylte hadde tatt agnet og kjempet godt på mitt lette utstyr.

Selvsagt kan berggylte hogge på sluk og jigger, men naturlige agn pleier å være helt overlegent. På neste kast hogg en mindre fisk til, som viste seg å være en blåstål.

Jeg så et skikkelig vak som jeg gjetet var sjørret og kastet kanskje ti meter lenger ut, deretter sveivet jeg inn metalljiggen i høy hastighet rett under overflaten. Da hogget kom, var det så hardt at jeg først trodde at fordommen hadde røket. Den holdt, men likevel slapp fisken.

Tekst og foto:
Anders Nicander

HELT VILT MORSOMT

Litt lenger ut var det også livlig aktivitet i overflaten. Jeg satset på et langt kast

**Oppsikts-
vekkende:**

Metalljiggen er det mest spennende agnet for fiske i havet vi har sett på årtier, mener Anders Nicander.

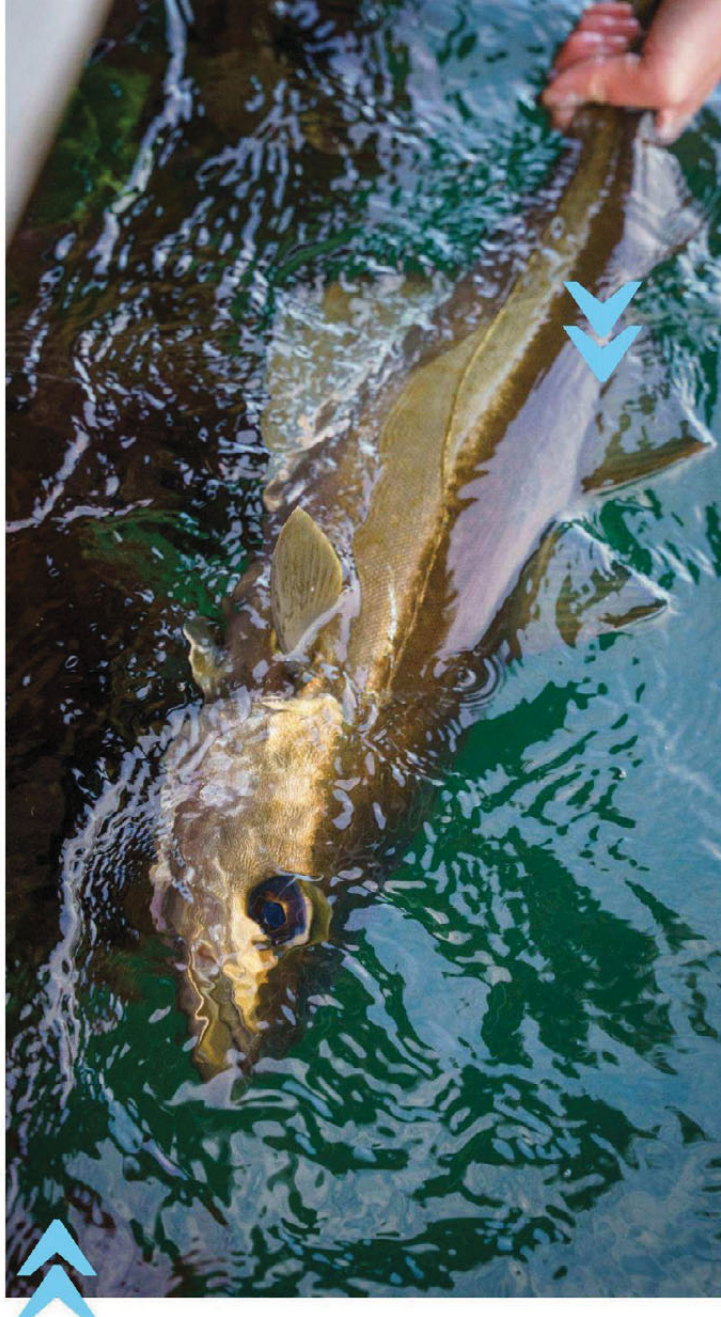
Råtass: Metalljiggen utkonkurrerer til og med småsild ved enkelte anledninger.

Fingertrikset: Med pekefingeren på stangen føler du selv det minste støtet i agnet.

Kortreist lykke: Havnene og bryggene er ofte utmerkede fiskeplasser.

og ble sjokkert over hvor langt det lille metallprosjektet gikk. Riktignok hadde jeg en god åtte fots stang og en fletteline på bare 0,13 millimeter, men det føltes ekstremt langt.

Jeg gjorde noen raske rykk og lot agnet dale noen meter. Hogg! Makrell, uten tvil. Før familien rakk å sette seg i båten, hadde jeg fått nok til en makrellmiddag. Dette var helt vilt morsomt.

Jeg stoppet opp og tenkte. Selvfølgelig fantes det stunder, særlig ved kysten, hvor alt klaffet og det hogg på hvert kast, men dette var noe annet. Metalljiggen lokket alt fra blåstål til den store sjørreiten som slapp. For makrellen var den uimotståelig. Jeg kan ikke komme på noe annet agn som ville fungert like godt på alle fire artene i denne settin-gen.

KNUSTE SPÅDOMMENE

Gjennom året utnyttet jeg enhver

anledning til å teste metalljiggene. Jeg fisket fra land og fra båt. Så lenge det ikke var for dypt eller for sterk strøm, fungerte det utmerket å fiske med de små metalljiggene.

Når båten lå stille, fungerte et agn på 15 gram godt ned til 15–20 meter. Fra brygger og kaier fungerte det perfekt hver gang. Her valgte jeg nesten alltid de minste metalljiggene.

En gang besøkte jeg og fiskekompi-sen Anders et populært makrellsted ved Strömstad. Fisket var tregt. Bare noen få makreller hadde blitt tatt den dagen, og folk snakket om hvor bra det hadde vært for bare noen dager si-den. Alle fisket med småsild som agn.

Da de så våre metalljigger, påpekte de at det eneste som fungerte var sild. Sluk var håpløst på denne tiden av året. Vi ga det likevel en sjanse, og til alles overraskelse var makrellen der – og den var virkelig på hugget, men

Liker det bratt: Når du fisker fra brygger og ved bratte bergvegger, er metalljiggen perfekt.

bare hos oss som fisket med metall-jigg.

TIDEN STOPPET

På høstens tur til Vestlandet fant vi et område hvor rovfisken jagde småsild på 5–6 centimeter. Her viste metalljig-gene seg igjen å være helt overlegne. Makrell, sei og lyr hogg om hverandre. Jeg brukte samme stang som jeg hadde hatt med meg på kysten hjemme i som-mer. Stangen bøyde seg som en bue når firekilos seier hogg på den lille jiggen.

Jeg lot agnet synke til bunnen, og da hogg det på en fisk som fikk tiden til å stoppe. Først trodde jeg at jeg hadde satt meg fast, selv om det var helt ulo-gisk at jeg skulle treffe noe flere meter over sandbunnen. Men så begynte det å bevege seg.

– Dette er turens fisk! sa jeg til kompi-sen Johan. Fisken gjorde akkurat som den ville. Det føltes nesten latterlig

Pilkevenn: Metalljiggen er også
perfekt til å «pilke» torsk på grunt
vann med.

Populær: Til og med kutling biter på metalljigg.

Gikk fem på: Berggylte er en herlig fighter på lett utstyr.

å prøve å temme den med et utstyr som var beregnet på litt større abbor. Hvis jeg la press på fisken, ruste den voldsomt.

Jeg roet ned, og da svømte den stadig bort fra båten. Så slapp kroken. Trist, men forståelig. Den lille metalljiggens kroker er ikke laget for fisk av denne størrelsen. Vi sto igjen og spekulerte på hva det kunne ha vært som glapp. ■

fiske@egmont.com

Kroken på jiggen: Metalljigger har flere kroker som i seg selv fungerer som attraktorer.

Uendelige variasjoner

Det fantastiske med metalljigger er at de kan fiskes på utallige måter. De teknikkene jeg har lært meg, er ekstremt effektive når de brukes på riktig måte.

Her er fire teknikker som garantert fungerer.

Bouncing på bunnen – Kast ut og la jiggen synke til bunnen. Stram linen og gjør et raskt rykk oppover mens du sveiv inn slakken. La den synke igjen på stram line. Gjenta til agnet ikke lenger når bunnen, sveiv opp og kast på nytt.

Rykk i droppet – Som sistnevnte teknikk, men i stedet for å la agnet synke direkte etter hvert løft, gjør du to-tre korte rykk før du slipper det videre ned.

Trappetrinn fra bunnen – Svært effektiv langs skråninger. La jiggen synke, gjør et rykk, sveiv opp, gjør to-tre raske rykk, stram opp og vent noen sekunder. Gjenta til agnet er fisket inn.

Jerkfiske i overflaten – Kast langt, sveiv raskt og legg inn korte, snertne rykk. Utrolig effektivt for makrell og hornbjel.

Tynn line og riktig fortom

Metalljigger krever tynne liner og fortommer for å fungere optimalt. Fra kysten bruker jeg fletteline på 0,13 mm. Ved sei- og lyrfiske med 60–80 grams jigger går jeg opp til 0,15 mm. Fortommen er like viktig. For små metalljigger på 7–15 gram bruker jeg fluorocarbon på 0,30–0,40 mm. For større jigger går jeg opp til 0,45 mm. Målet er alltid en så tynn fortom som mulig.

Stort potensial i ferskvann

Selv om metalljigger har vist seg ekstremt effektive for saltvannsarter, er de fortsatt relativt uprøvd i ferskvann. At de fungerer for gjedde, fikk jeg bittert erfare da jeg skulle teste dem for abbor. På første kastet tok en stor gjedde jiggen og beit rett gjennom fortommen. Logisk sett burde dette superagnet også fungere utmerket for abbor, regnbueørret og ørret. Den som tester, får vite.

Bli abonnent på Jakt!

5 utgaver til kun kr 279*

Jakt er proppfullt med gode jakttips, jakt-reportasjer fra hele landet og masse tester av børser, ammunisjon og annet jaktutstyr. For deg som allerede er jeger eller ønsker å bli det. Jakt skrives av jegere, for jegere!

Om gaven: Norge har fostret mange gode jegere. Det å kunne overliste viltet var ofte avgjørende for familiens overlevelse tidligere, og ga dessuten høy status. Og blant alle disse dyktige jegerne finner vi legendene.

I denne boka kan du lese om 26 av dem, blant annet om Jo Gjende, Fridtjof Nansen, Helge Ingstad og Mikkjel Fønhus. Forfatter Aleksander Bergan.

Du får også med en grønn Jakt-caps!

Bestill her

Send SMS med kodeord JAKT37 til 2205

eller

skann QR-koden med mobilkamera for å komme til bestillingsside

Se hvor mye du sparer!

5 utgaver i butikk	kr 595
Bok + Caps	kr 496
TOTALVERDI	kr 1091
Din pris	kr 279
Du sparer	kr 812

+49 kr i porto for gaven

*+ kr 49 i porto for gaven. Abonnementet løper til oppsigelse. Etter introduksjonstilbudet er neste faktura kr 342 for 5 utgaver.

Under regnbuen

En kompisgjeng og jeg var på den årlige fisketuren vår i Trøndelag. Denne gangen hadde vi lagt turen til Snåsa og det gode ørretvannet Lille Heggstjøen, som ligger idyllisk til i Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. Om kvelden skyet det til, og det begynte å regne. En sterk regnbue kom til syne og rammet inn gordonsetteren min Frost og fiskekompisen Stig, som sto og fisket på en tange. Jeg var rask til å finne fram fotoapparatet og rakk akkurat å forevige det gylne øyeblikket, før regnbuen gradvis ble visket bort. En fin fangst på fisketuren.

Tekst og foto: Christer Rognerud

Personlig rekord: Opplevelsene har stått i kø. Her er Ingvild Aurdal med en svensk regnbueørret på 4,7 kilo. (Foto: Martin Christensson).

Ingvild Aurdal er en av verdens
beste konkurransefiskere

Fluefiske betyr alt for meg

**– Det handler ikke bare om å fange fisk.
Søket etter det perfekte kastet, den optimale
fisken og den sterkeste naturopplevelsen tar
aldri slutt, sier Ingrid, som både konkurrerer
og holder kurs i fluefiske.**

Tekst og foto:
Atle Skjelde

Aktivitetsnivået til Ingvald Aurdal, kaptein på fluefiske-landslaget og nestleder i NJFF Hordaland, kan trygt beskrives som høyt. Når Alt om Fiske forsøker å spikre en intervjuavtale med dama, mottar vi følgende SMS:

«Neste veka er fullbooka med to styremøter og to årsmøter i tillegg til full jobbing på dagtid. No er eg og Cato på veg til Rosendal på jakt- og friluftsmessa denne helga. Me skal ha stand med fluefiskeutstyr og fluebinding, føredrag i morgon og fluekastekurs på søndag. Er det for seint neste helg?».

For ordens skyld: Cato i denne sammenheng er samboer Cato Vivelid Nilsen, også han på fluefiskelandslaget.

– Nei da, neste helg passer fint. Vi kan møtes ved Strandaelva på Voss. Snakkes, taster vi.

SLIK UTVIKLER DU DEG

Ingvald Aurdal er konkurranse- og nytelsesfisker på sin hals. Hun har vært på tropiske fiskeeventyr og jakter både ørret, harr og sjørøret. Laksefiske sier hun av uforståelige grunner pent nei takk til.

– Nei, jeg eier ikke tålmodighet til den type fiske. Én ukes fiske og ett napp, men for dem som lykkes ser opplevelsen fantastisk ut. I tillegg er vilaksbestandene begredelig lave, særlig her på Vestlandet. Heldigvis har vi så mye annet spennende fiske i Norge, sier hun med et smil.

Når vi nå endelig har klart å få kapteinen på tomannshånd ved bredden av Strandaelva, er det naturlig å spørre hvordan vi kan bli den beste fluefiskende utgaven av oss selv.

Jo da. Ingvald anbefaler å strekke lina på nye fiskeplasser – gjerne i samme elv du har fisket i årevis. ➤

Off-season: På vinterstid frister det med isfiske.

– Ha som mål å fiske to av tre ganger på plasser du ikke har fisket tidligere. Da vil du måtte bruke litt ulik teknikk, og slik utvikle deg som fluefisker, tipser hun.

ENKE SOM 33-ÅRING

Ingvild forteller at da kvinnelandslaget var i Tsjekkia for å fiske VM i fjor sommer, lurte gjengen fælt på hvilke fluer de skulle bruke. Den lokale guiden var derimot minimalt opptatt av fluevalget.

Han proklamerte: «90 prosent av fisket handler om presentasjonen, kun 10 prosent om fluene».

– Den kjensgjerningen har jeg lagt meg på minnet, sier Ingvild.

Vi gjør et hopp tilbake i tid, til 2008. Året da livssituasjonen endret seg dramatisk for Ingvild. Hun mistet mannen i en trafikkulykke. Ble enke som 33-åring med oppdrageransvar for to små barn. For å komme seg videre i livet, søkte hun seg til naturen som terapi.

– Jeg tok jegerprøven og begynte å fiske. Det ble min frisone. Etter hvert fikk jeg behov for en hel ukes puste- og tenkepause, forteller hun.

EUFORISK OPPDAGELSE

På den tiden jobbet Ingvild i sportsbutikk. Fluefiskeutstyr var det eneste hun

følte seg ukomfortabel med å selge. For å øke kunnskapsnivået, måtte hun lære seg fluefiske.

Hun meldte seg på et ukeskurs hos Tor Grøthe i Hemsedal, der tilfeldighetene ville at nesten hele fluefiskelandslaget også var samlet.

– Da det gikk opp for meg at det var mulig å konkurrere og fiske samtidig, ble jeg euforisk. Jeg sa at jeg skulle bli konkurransefisker i løpet av fem år, forteller hun og ler.

Noe den viljesterke dama lykkes med: Fire år senere ble hun sågar norgesmester i fluefiske for lag.

I starten av karrieren som fluefisker var Ingvild tørrfluepurist. I dag fisker hun i alle vannlag, og har utviklet en spesiell forkjærlighet for harren som sportsfisk.

Avhengig:
Ingvild skjønner ikke hva hun skulle gjort med livet sitt uten fluefiske.

– Nymfefiske er magisk og like visuelt som tørrfluefiske fordi du må følge nøye med på indikatoren og tenke presentasjon.

KAMPEN MOT VANNSKREKKEN

– Dessuten handler nymfemagien om at 90 prosent av føden for fisken finnes under vannflaten, poengterer Ingvild. I sesongen fra mai til september fisker hun 30 prosent tørt og 70 prosent nymfe.

– Svogeren min, Erlend Vivelid Nilsen, har også vist at nymfefiske kan være dødelig effektivt etter laks- og sjørret med krokstørrelser ned i 16.

Bredt repertoar:
Ingvild har gått fra å være tørrfluepurist til å fiske i alle vannlag.

Selv om Ingvild er en lidenskapelig fluefisker og representerer de norske farger i fluefiskekonkurranser, har hun fram til ganske nylig vært plaget av langt framskreden vannskrekk.

Paradokset stammer fra barndommen, da hun falt i elva og holdt på å drukne. Siden har hun hatt kvelningsfornemmelser og kan hyperventilere bare ved tanken på det våte element.

– Jeg har jobbet iherdig med meg selv i 17 år. Eksponeringsterapien har omsider gitt resultater, ler hun.

MILJØSKADET AV KONKURRANSER

Som konkurransefiskere får samboer-

paret fra Voss svingt fluestengene på eksotiske destinasjoner, slik som 2500 meter over havet i Pyreneene, og i Slovenia, Tsjekkia, Italia og Frankrike.

Persen er en regnbueørret på fire komma sju fra Høkensås-området i Sverige, fisket på en bitte liten eggimitasjon.

Ingrid mener at gamlelandet fremdeles har noe å skrive hjem om i fluefiske-sammenheng.

– Absolutt. Norgesfisket er ofte undervurdert, og man trenger ikke nødvendigvis jage etter sær Hemsila-ørret. Vi har kjempebra ørret- og harrfiske fra nord til sør, for eksempel i sideelvene til Glomma og Vefsna. Poenget mitt er at

Valgets kvaler: Den tsjekkiske fiskeguiden var minimalt opptatt av fluevalg. Han proklamerte: «90 prosent av fisket handler om presentasjonen, kun 10 prosent om flueene».

Hektet:
Ingvild tenker
fluefiske 24/7.

man ikke hele tiden trenger å jakte etter storfisk, at du kan ha utrolig spennende fiske med lett utstyr etter fisk i alle størrelser, sier hun.

Ingvild presiserer at hun sannsynligvis er litt miljøskadet etter mange år med konkurransefiske. Hun jubler nemlig for all fisk over 20 centimeter.

FLUEFISKE BETYR ALT

Vossedama er stor tilhenger av fang og slipp når fisken har vokst seg til predatorstørrelse, spesielt i vassdrag med mye småfisk og få store individ.

– Den beste matfisken er uansett rundt 300 gram. En halvkilosørret kan spise 500–600 yngel i løpet av et år, en kilofisk det dobbelte. Den store fisken kultiverer elver og vann og bør gjenutsettes.

Fluefiske er blitt en livsnødvendighet.

– Det betyr alt. Jeg forstår ikke hva jeg skulle gjort i livet mitt uten fluefiske. Det handler ikke bare om å fange fisk, men like mye om å dele naturopplevelser. Søken etter det perfekte kastet, den optimale fisken og den sterkeste naturopplevelsen tar aldri slutt, sier hun.

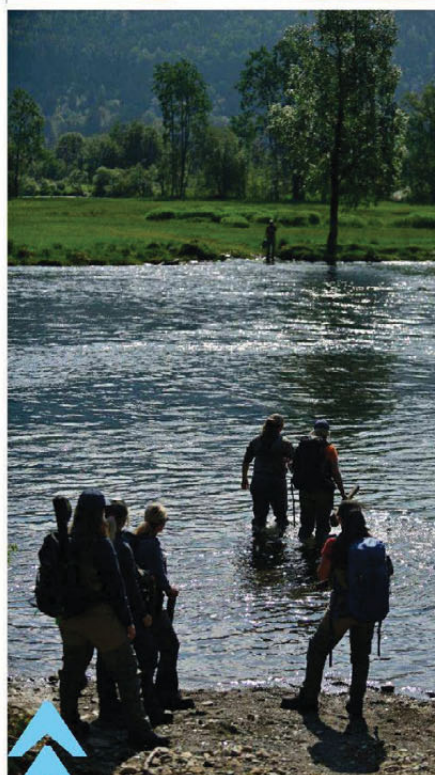
EN BARNSLIG GLEDE SOM MÅ DELES

Ingvild føler fremdeles på en barnslig glede før hun skal ut på fisketur. Når hun kommer fram til elva eller vannet, faller ting på plass.

– Jeg konsentrerer meg fullt og helt om fisket. Negative tanker og bekymringer flyter bort med strømmen, sier Ingvild med et drømmende blikk. Hun ble fluekasteinstruktør nettopp for å kunne formidle det glade budskap.

Å se ungdom lykkes med kastingen og fange sine første ørreter på fluefiskecamper gir den største glede. Ingvild arrangerer også egne damekurs i fluekasting. Selv om Norge har kommet langt i å likestille kvinner og menn syns Ingvild det er helt greit.

– Jeg mener kvinner og menn i utgangspunktet kan gjøre alle fritidsaktiviteter sammen. Samtidig vil terskelen for å komme seg i elva bli lavere etter slike kurs, sier hun.

Menn ønsket: Ingvild holder egne damekurs i fluefiske.

I juli går turen til Yellowstone nasjonalpark, verdens eldste nasjonalpark, der Ingvild skal på jobb for det internasjonale fluefiskeforbundet, FIPS-Mouche.

– Yellowstone har lenge vært på bucket-lista mi. Vi skal være igjen en uke etter arrangementet for å fiske. Jeg gleder meg som en unge, sier Ingvild Aurdal med et smil.

fiske@egmont.com

Ingvild Aurdal (51)

Kaptein på kvinnelandslaget i fluefiske.

Bosted: Voss.

Sivilstatus: Samboer med Cato Vivelid Nilssen. To voksne barn.

Fluefiskekonkurransemeritter:

2 NM-gull, 1 NM-sølv og 6 NM-bronse i lag.

5 NM-gull, 1 NM-sølv og 3 NM-bronse individuelt.

1 VM-bronse i lag.

Verv: Nestleder i NJFF Hordaland. Leder i Norske Konkurransesfluefiskeres Forbund (NKFF). Medlem av Athletes Commission.

PRAKTISK GAVE TIL NYE ABONNENTER

Spar
764 kr

SMS-kode:

**VILL33
til 2205**

eller scan QR-koden

Gassbrenner
i gave

6 UTGAVER AV VILLMARKSLIV FOR KR 299*

Bli abonnent og få en praktisk gassbrenner i velkomstgave!

I Villmarksliv finner du flotte reportasjer fra fjell til kyst i vårt vakre langstrakte land. Reportasjene er skrevet av erfarne friluftsfolk, fiskere og jegere. For mange av oss nordmenn er noen av de beste stundene knyttet til turer og opplevelser ute i naturen.

Abonner i dag og få et praktisk gassbrenner i velkomstgave!

Liten og praktisk gassbrenner som er både stødig, kompakt, og «tight» i koblingene. Den leverer god effekt og med passe stor flate for ulike kjeler. Produsert i aluminium og rustfritt stål. Passer til standard gassboks med gjenger. Liten plastboks for oppbevaring følger med. Verdi: 349,-

6 blader i butikk	kr 714
Gassbrenner	kr 349
TOTALVERDI	kr 1063
Din pris	kr 299*
DU SPARER	kr 764
Porto	kr 49

Ørekil – svensk lakseperle

To timers kjøretur fra Oslo ligger lakseperlen Ørekilselva som går mot strømmen og byr på fantastisk fiske år etter år når andre elver kollapser.

Tekst og foto:
Anders Nicander

Den lille, vidunderlige Ørekilselva munner ut i Gullmarsfjorden ved Munkedal på den svenske vestkysten. I en skjebnetid for laksen går elva mot strømmen og viser for andre år på rad rekordstor oppgang av laks.

Nøyaktig hva dette skyldes er det ingen som vet, men den ideelle organisasjonen Sportfiskarna, sammen med det lokale fiskevernområdet, driver et svært omfattende arbeid med fiskevern her, og laksebestanden reproducerer seg godt. Gamle demninger er blitt fjernet, og gjennom et tett samarbeid med papirfabrikken Arctic Paper har man

Tilgjengelig:
Ørekilselva er
en liten elv, og
ofte er den lett å
vade i.

Rutinert:
Per, som eier og driver Brålands gård, er en svært erfaren guide som blant annet har guidet laksefiskere i Gaula.

kunnet åpne opp gyteområder som lenge har ligget brakk.

LAKSEFISKECAMP ET STEINKAST FRA ELVA

Et steinkast fra Ørekilselva ligger Brålands gård, som har blitt et samlingspunkt for laksefiskere. Blant språkene jeg hørte på gården da jeg besøkte den for tredje gang på ett år, var det foruten svensk, også dansk, norsk og tysk.

Her finnes en liten campingplass med høy standard og fantastisk beliggenhet, bare noen minutters gange fra elva. Ørekil har blitt et samtaleemne når fisket har blitt dramatisk dårligere mange andre steder. I tillegg ligger den svært gunstig til for laksefiskere i Nord-Europa.

Gården drives av Per og hans kone Fina. Per er en svært dyktig laksefisker, som blant annet har jobbet som guide ved den verdenskjente norske lakseelva Gaula. Ørekilselva kjenner han bedre enn de fleste, etter å ha fisket her i over 25 år.

Et lite vassdrag som Ørekilselva skiller seg mye fra de store elvene i Norge og Nord-Sverige. Ørekilselva kan variere sterkt i vannføring – fra 1 m³/sekund ved ekstreme tørkeperioder til over 100 m³/sekund ved kraftig regn, men middelvannføringen ligger på rundt 12 m³/sekund.

ENHÅNDSSTANG FOR FØLELSE OG PRESISJON

Ved veldig høy vannstand kan tohåndsutstyr være nødvendig, men for det meste foretrekkes enhåndsstang. Det er dette som gjør fisket så utrolig spennende. Man har ofte fisken, som kan veie ti kilo eller mer, bare noen få

meter fra der man fisker. Per anbefaler kraftige enhåndsstenger på ti fot i klasse åtte.

Stenger i den klassen er som regel mer enn tilstrekkelig for å fiske i de fleste hølene. Tidlig i sesongen, når det er mye og kaldt vann, kan tohåndsstang være bra. Også i de nedre delene, der elva brer seg ut etter samløpet med Munkedalselva, kan tohåndsstang eller switchstang være passende.

Spinnefiske i elva utføres med haspel- eller spinnstang på 9–10 fot med kastevekt på 10–40 gram, og en sene som tåler minst 10 kilo anbefales. Både wobbler, skjesluk og lakserasp fungerer godt, og hvis elva er farget, bruk gjerne sterke farger i rødt og oransje.

LANG SESONG MED STORE VARIASJONER

Sesongen i Ørekilselva er lang, selv om fisket varierer mye i karakter. Fiskesesongen begynner i midten av april når de første store blanklaksene inntar sine standplasser. De største laksene kommer først, og fisk på 8–10 kilo er ikke uvanlig.

Er vannføringen riktig, er sjansen stor for drømmefiske. Sommerlaksen er noe mindre, men fisket kan være godt midt i juli – særlig hvis sommeren er regnfull. Selv under hetebølger kan fisket være godt hvis man fisker tidlige

« Tidlig i sesongen, når det er mye og kaldt vann, kan tohåndsstang være bra.

Fluevalget: Når solen skinner, bruker Per klare, sterke farger. I skygge og over-skyet vær tror han på mørkere, brunaktige nyanser.

morgener, når vannet har kjølt seg litt ned over natten.

EN SPESIELL TYPE FISKE

Nå er det juli, og fisket burde egentlig være inne i en litt tregere periode, men fangststatistikken ser veldig god ut. Så god at Per ringte meg og sa at jeg måtte komme. Klokken er knapt seks om morgenen da vi møter Pers venn Andreas ved elvebredden. Andreas er ifølge Per en av de dyktigste laksefiskerne han har møtt, og han jobber til daglig i fluefiskefirmaet Guideline, der han er ekspert på lakseflueutstyr.

Ryktene om det gode fisket har spredd seg, og flere fiskere er ute til

tross for den tidlige timen. Vi bestemmer oss for å holde sammen slik at jeg kan få bilder av laks hvis det hogger. Laksefiske er ikke som annet fiske, der man ofte kan forvente å få fisk.

Når man fisker laks, kan det gå dager uten et napp – selv om man fisker på de beste stedene med de beste fluene eller beste agnet. Man må være en spesiell type menneske med en spesiell utholdenhet og konsentrasjonsevne.

STIL, KLASSE OG ENKLE MØNSTRE

Pers fisketeknikk er svært sofistisert. Han er en mester i kasting og fisker veldig effektivt. Han gjør bare en håndfull kast i hver høl før han beveger seg ned- ➤

**Elva
leverer:**
Både i sesongen
2023 og 2024 var
fisket bra midt på
sommeren. Her
er Andreas i
aksjon.

Innfridde: Per klarte, akkurat som han lovet, å lande en blank laks. Forsommeren er den rette tiden for å fange stor blanklaks.

strøms. Føles det ekstra lovende, eller om han har sett eller hatt kontakt med fisk, kan han vente litt og deretter fiske av hølen igjen med en annen flue.

I Pers flueboks finner man ingen flashe mønstre eller klassiske helkleddede laksefluer. Per tror på enkle, livlige fluer og bytter flue etter lysforholdene. Når solen skinner, bruker han klare, sterke farger. I skygge og overskyet vær tror han på mørkere, brunaktige nyanser. Pers favoritter er ulike typer rekeimitasjoner som Frances og Cascade.

SPRINTE ELLER STOLE PÅ FLAKSEN

Pers telefon ringer. Andreas, som ikke klarte å vente, har gått i forveien på den andre siden av elva. Han har laks på kroken, og vi må raskt bestemme om vi skal spurte for å rekke å ta bilder før han setter fisken tilbake. Ekstremt regn de siste dagene har gjort de bratte elvebreddene til glatt leire. Vi innser at vi ikke rekker fram.

– Vi tar en laks til, sier Per, og jeg lurar på om han tuller.

Vanligvis ville han nok ikke turt å si noe sånt – men nå er det annerledes.

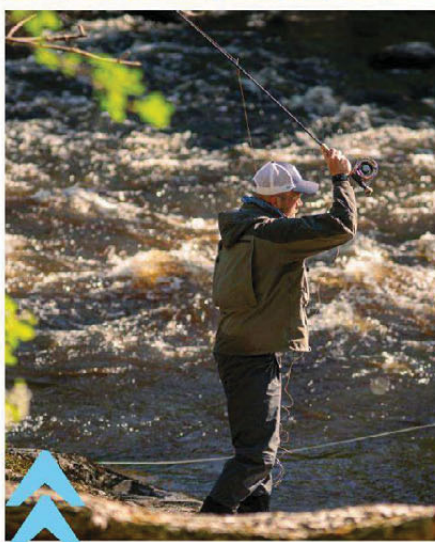
Vi går ned langs elva og møter Andreas. De konstaterer at fisket er litt tregt i dag. Med de siste dages fantastiske fangststatistikk hadde de forventet flere kontakter med fisk. Men følelsen av at vi skal lykkes er der. Da pleier det å skje.

SISTE SJANSE

Vi nærmer oss slutten på den korte fiskedagen. Der en dyp høl strammer seg inn til en trang strøm, hogger laksen. Til tross for sin enorme erfaring er han litt for rask med tilslaget. Han irriterer seg, og vi fisker videre.

En smålaks – grilse – viser seg flere ganger, og pulsen stiger. Grilse er unge laks som følger de store under gytevandringen. Vi går tilbake for å prøve utløpsstrømmen der vi hadde napp, nå med en annen flue på fortommen. Mellom kastene, når Per legger snøret i det stille vannet i hølen for å justere utstyret, kommer hogget.

Helt uventet og på helt «feil» sted

Utstyrvalget: En enhånds fluesnelle er nesten alltid å foretrekke ved Ørekilselva.

Lang sesong

Sesongen i Ørekilselva strekker seg fra den andre lørdagen i april til 30. september.

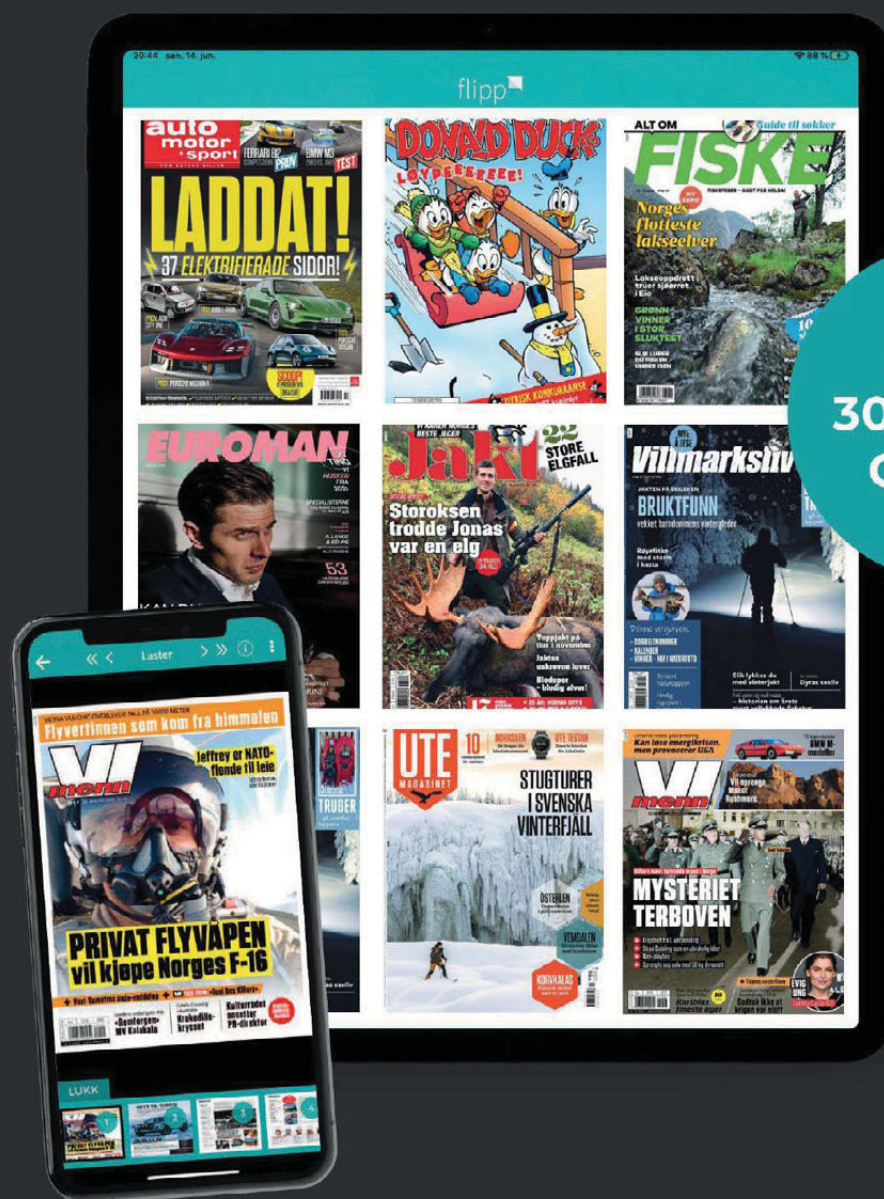
Elva er delt inn i tre strekninger: A, B og C. På strekning A og B finnes egne fluefiskesoner, og her er fisket kvotert. Ørekilselva er en storlakselv der flere laks på over 10 kilo landes hvert år, og gjennomsnittsvekten ligger rundt 5 kilo. For siste nytt om fangster, vannføring og for å kjøpe fiskekort i Ørekilselva, se www.orekil.com.

For overnatting, guiding i elva eller leie av utstyr anbefales Brålands gård, som ligger kun et steinkast fra en av elvas beste høler. Her kan du bo på den naturskjønne campingplassen eller leie en egen leilighet om du ønsker det.

På www.bralandsgard.com finner du kontaktinfo og mer informasjon om gården.

fiske@egmont.com

Fordel til deg som er abonnent på dette bladet, kun 29 kr per måned

PRØV
30 DAGER
GRATIS

Hold kamera over
denne QR-koden for
å komme i gang!

Flipp.no

Med Flipp får du tilgang til mer enn 90 underholdende ukeblader og magasiner i en app. Test gratis i 30 dager! Les mer på flipp.no

Ordinærpris etter gratisperiode er 129 kr for nye kunder, 29 kr for abonnenter. Ingen bindingstid, abonnementet løper til du stopper det. Gratisperioden gjelder hvis du ikke har brukt gratisperioden tidligere.

flipp

Det er kroken som bærer eller brister

Kroken

satt: Denne store lysingen fra en fjord på Møre er et resultat av kreativitet med takkelknytning, og viktigst av alt; Gode, sylskarpe kroker av svært god kvalitet.

– Det er flere ulemper enn fordeler med treblekrok, og de du får med sluken du kjøper kan ha dårlig kvalitet, sier Andreas Næristorp. Her deler han sine kunnskaper om kroker.

Som arts- og specimenfisker bruker jeg mange forskjellige kroker, noe som er naturlig når du fisker etter arter fra 0,1 gram til 500 kilo. Det er kroken som gjør at drømmefisken sitter fast når den prøver å gjøre alt den kan for å unnsnippe å bli dratt opp etter kjeften.

Tekst og foto:
Andreas Næristorp

Få ting er mer kjedelig enn å miste drømmefisken fordi kroken svikter. At krokfestet ryker er én ting, men at kroken gjør det, er absolutt ikke noe du trenger å oppleve om du bruker gode kvalitetskroker.

Widegap – kroker med tykkere gods

Skal jeg velge én kroktype og bruke til nesten alt, velger jeg Widegap. Den kommer i størrelser ned i #10 og til over #10\O. Til sjøfiske eller som kombinasjonskrok til treblekrok, er disse min go-to kroktype.

Jeg har brukt de sammen med en treblekrok når jeg har fisket med hel agnfisk etter torsk, stor sei og kveite. Da vil kroken festes gjennom hodet på agnfisken og en treblekrok lenger ned i agnet. Ofte sitter fisken som har tatt agnfisken kun på enkeltkroken, til gjengjeld sitter den godt begravd i fiskens munnvik. Der skal det mye til før krokfestet løsner.

SVIKTER ALDRI

Enten jeg fisker fra båt ned til flere hundre meters dyp, kystmeiter eller fisker etter lake i sterk strøm imellom stakk og stein, svikter denne kroktypen aldri. Den tåler mye juling og stor fisk, og jeg trenger aldri å være bekymret for at kroken skal ryke, uansett hvor hardt tilslag jeg gjør.

Selv de mindre krokstørrelsene tåler så mye juling at de kan berge fisk på tosifret antall kilo dersom du er uheldig og får noe sånt på småkroken din.

Widegap kommer i ulike varianter med rette og bøyde krokøyer og med og uten

offset på krokspissen. Felles er at gapet er åpent og bredt, slik at du får fine agnpresentasjoner, både i kombinasjon med elastisk surretråd, men også uten.

TRENGER MER KRAFT

På dypt vann har jeg hatt en «artskrok», en mindre krok beregnet for små arter som vassild, kolmule og skolest. Den henger over de større agnene beregnet for langt større fisk. Stor fisk velger vanligvis ikke en halv reke framfor en hel makrell på dypet, men det skjer iblant. Da er det smart å ha noe som holder. Da vi fisket på Eggakanten på dyp over 800 meter opplevde jeg at en uer på over seks kilo valgte en reke på en liten krok foran en halv makrell på en annen krokfortom.

Selv om disse krokene er kraftige, har de noen ulemper. De grovere spissene trenger mer kraft for å trenge gjennom, spesielt hvis du bruker lett utstyr. Det er ikke alltid ideelt i fiske etter mindre arter eller når fisken er forsiktig. Og fordi de er grovere i godset, kan de være vrirne å bruke sammen med veldig små og skjøre agn.

Sirkelkrok

Sirkelkroken er ikke min favoritt, men jeg skjønner hvorfor fiskere sverger til den. Mange mener den er overlegen på dypt vann, fordi det er vanskelig å gjøre skikkelig tilslag med vanlig J-krok når dypet bikker flere hundre meter.

Kystmeiter du på dypt vann kan også sirkelkrok være en fordel av flere grunner. Først og fremst kan fisken kroke seg selv fra motstanden i stangtuppen eller bremsen på snella når den tar agnet, men også fordi det kan være vanskelig å gjøre tilslag på dypt vann fra land. Teorien med sirkelkrok er at den alltid skal kroke fisken ytterst i munnen, og at du ikke skal gjøre tilslag, men heller sveive den på, eller kroke den ved å «dra» stanga i et rolig tilslag slik at kroken finner feste ytterst i fiskens munn.

Sirkelkrok er en fordel på de artene hvor det kan være vanskelig å få ut en vanlig j-krok av fiskens munn. Som leppefisk som berggylte og blåstål og våre hai- og skatearter, som begge har en munn som det kan være vanskelig å få en tradisjonell j-krok ut av. Flere sverger til sirkelkrok til kveite når det fiskes med agnfisk, da utformingen på kjeften til kveite gir et godt feste i munnviken.

Ved at fisken sitter pent krocket langt ute i kjeften, blir avkrokningen smidigere, og det er enklere å sette fisken tilbake igjen dersom du velger å gjøre det.

Når jeg har brukt sirkelkrok, har det fungert akkurat som tiltenkt og fisken har sittet godt krocket i munnviken. Da vi fisket på Eggakanten på nærmere 1000 meters dyp for ti år siden, brukte jeg en sirkelkrok i kombinasjon med en j-krok når vi fisket etter blåkveite og stor uer, og det fungerte veldig bra.

Treblekrok

Treblekroken eller trippelkroken som den også kalles, er den første kroktypen alle møter på som ferske fiskere. Den følger med på mer eller mindre alt av sluker, spinnere og wobblere. I bunn og grunn er det tre kroker med én felles krokstamme.

Fordelen med treblekrok er at den i teorien gir bedre kroking i en fiskekjeft, og den fungerer godt på kunstagn eller fiske med agnfisk.

Treblekroker fungerer utmerket som kombinasjonskrok til fiske med naturlige eller kunstige agn etter store predatorer, enten det er gjedde, kveite, torsk eller gjørs. Det er en fordel å bruke én enkeltkrok foran treblekroken, eller rigge med en assistkrok når du fisker etter stor rovfisk i sjøen. Assistkroken vil da typisk være en treblekrok.

FLERE ULEMPER

Det er etter min syn flere ulemper enn fordeler med treblekrok. Det

er enklere å sette seg fast i bunnen, og det er større sjanse for å skade fisken om du skal sette den ut igjen. På wobblere er det gjerne flere treblekroker, og sjansen for at én krok sitter i kjeften og en annen i øyet er rimelig stor. Når du fisker med kunstagn med mer enn én treblekrok, kan det være et mare-ritt å få fisken ut av håven dersom den spreller og ruller i håven. Og ikke minst er det større sjanse for å få en krok i hånda når fisken skal håndteres.

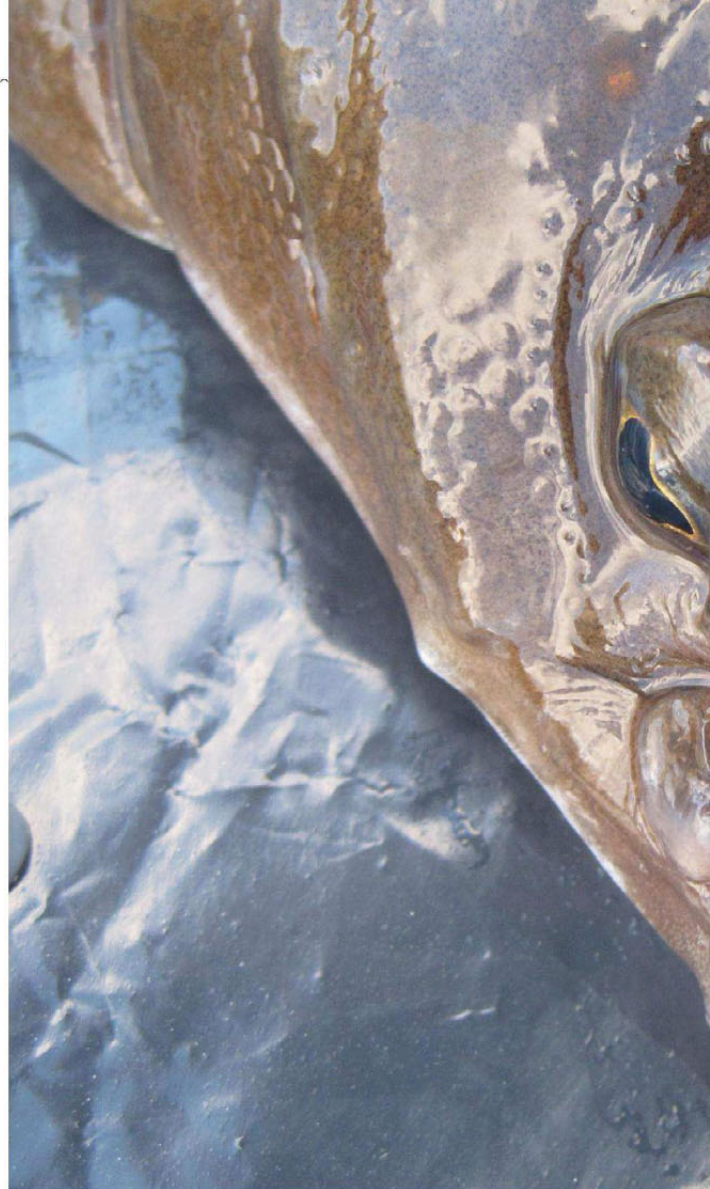
MYE DÅRLIG KVALITET

Jeg liker å bruke treblekroker på kunstagn, men er det én ting jeg har lært de siste 20 årene, så er det at kvaliteten på treblekrokene som følger med når du kjøper deg en sluk eller en wobbler, ofte er så dårlig at de må byttes. De originale krokene er ofte altfor svake, nesten uansett hva du fisker etter. Et godt tips fra meg er å ikke bare bytte ut den originale kroken, men også splittringene som følger med. Da er du sikker på at du ikke mister fisk fordi kroken retter seg ut, eller fordi splittringen åpner seg.

Når jeg meiter etter rovfisk, enten det er abbor, gjedde, gjørs, eller kikkfisker etter piggvar, har jeg lært at det er bedre å gå opp én størrelse på treblekroken enn å fiske med to mindre treblekroker. Å bruke to kroker fører ofte til dypere kroking og lenger håndtering av fisken. Du mister kanskje mer fisk, men det kan du fint leve med.

Stort utvalg: Når du fisker etter et utall arter i løpet av et år, må utvalget av kroker være deretter. Det er viktig å være forberedt på det meste.

Markkrok

Markkroken var blant de første krokene jeg ble introdusert for. De klassiske langskaftede krokene med mottagere langs krokstammen har vært en mye brukt og svært populær kroktype til klassisk meitefiske. Jeg startet å bruke disse til det de er laget for, å fiske med meitemark. Ideen er at meitemarken skal sitte bedre på kroken, og det gjør den, heldigvis.

BRUTAL

Den originale markkroken var en brutal krok med mange grove mottagere langs stammen, med bøyd krokøye og en krokspiss med grov mottager og mye offset. Jeg skjønnte raskt at denne versjonen ikke var mye raffinert, den gjorde nesten mer skade enn nytte. Når du først fikk kroket en fisk etter utallige forsøk, satt fisken dønn fast. Fang og slipp var det bare å glemme.

HAR BLITT BEDRE

Heldigvis finnes det markkroker i dag som har et langt større bruksområde enn de jeg brukte første

Widegap – kroker med tynt gods

Jeg bruker denne kroktypen til det meste av meitefisket. Det er viktig å presisere at dette handler om widegap med tynt gods, for veldig mange widegap kroker har tykkere gods og grovere krokspiss- og mottager. De tynne er vanligst i størrelser fra #20 til #6\O, men finnes både i mindre og større varianter.

Disse krokene har et stort bruksområde og egner seg godt til blant annet dupp- og bunnmeite, ismeite og kystmeite, avhengig av hva slags størrelse du bruker og hvilke arter du fisker etter.

Skal jeg fiske etter harr og sik på isen, bruker jeg de minste størrelsene tilpasset agnet jeg fisker med og avhengig av hvor sær fisken er, og da vil #16–#20 være et godt valg. Til bunnmeite etter karpefisk som brasme, vederbuk og stam bruker jeg størrelser fra #6 til #1 litt avhengig av agnet. Skal jeg kystmeite i Oslofjorden vil #3\O være en fin størrelse.

Med kroker som har tynnere gods, er det enklere å få til en pen agnpresentasjon, også når du fisker med små og skjøre agn. Den tynne krokspissen er fin til å tre på maggot og fjærmygg uten at de punkteres nevneverdig. Da vil ikke bare agnet fiske lenger, men også bedre. Det er stor forskjell på sprell levende maggot enn døde, hvor innholdet i dem renner ut og de bare ser kjipe ut. Det samme gjelder for fjærmygg, som kan være et vanskelig agn å få til en god presentasjon med.

BRA TIL MEITEFISKE MED TILSLAG

Til meitefiske hvor du gjør tilslag, er det lettere å få krokett fisk med slike kroker, da det ikke er nødven-

dig med like harde mothogg for å få krokfeste. Siden de er sylskarpe og tynnere i godset får de et godt krokfeste i fiskens munn, noe som også gjør at de er lettere å løsne igjen. Derfor er de langt mer fang- og slipp vennlige siden de ikke ødelegger fiskens munn mer enn nødvendig.

KAN RETTE SEG UT

Vær obs på at disse krokene kan ha en tendens til å rette seg ut enklere enn andre kroker, så her handler det mer om finesse heller enn å kjøre fisken hardt og brutalt med tykk sene og kraftigere utstyr.

Skal jeg fiske etter tyngre og større arter som veier flere kilo, og byr opp til en fight, eller om jeg skal fiske i strømmende vann, velger jeg ikke denne kroktypen. Det samme gjelder om jeg fisker på steder med dårlig bunn hvor jeg ikke kan fire en meter på fisken, da vil en ordinær widegap-krok være bedre, da de tåler mer juling og ikke retter seg ut like lett som disse kan gjøre. Ved målrettet og tilpasset fiske vil denne kroktypen være et godt valg, men er du usikker eller liker den ekstra sikkerheten en grovere krok vil gi deg, velger du selvsagt det.

Et lite tips: Disse krokene egner seg godt til å kikkefiske og bryggefiske etter de større mikroartene våre, enten det er ålekvaabbe, ulke eller tangsprell.

gang. I dag er de langskaftede versjonene utstyrt med langt færre mottagere på krokstammen, det er lite eller ingen offset på krokspissen, og mottageren er ikke overdrevet brutal som før. Fremdeles mener jeg at kroktypen ikke er optimal for fang- og slipp, på grunn av mottagerne på krokstammen, men som en meitekrok med mark eller med annet agn er den fin.

Jeg bruker kun markkroker når jeg ønsker at agnet skal sitte godt på kroken, når jeg fisker med mark, reke eller fiskebiter og det er en fordel med den lange krokstammen og noe smalere kroggapet enn på krokene jeg liker å bruke.

Det er flere grunner til at disse krokene er populære til blant annet laksefiske. Du får strukket ut agnet godt, det sitter bra på kroken uten bruk av surretråd, og krokene tåler mye.

Mikrokroker

Er du som meg, driver på med artsfiske og fisker etter alt som svømmer i norske farvann, kommer du ikke unna mikrokroker. Dette er kroker for de aller minste artene våre, men opprinnelig var mange av dem ment til fluefiske. I dag brukes de langt oftere av artsfiskere som jakter på drømmefisken under ett gram, hvor agnet består av et enkelt rekerogn eller en kvart mysis.

Du får kjøpt kroker som er så små at de nesten er umulig å sette agn på og hvor krokspissen så vidt synes. De minste av disse krokene er så små at de kommer ferdig med fortommer som er maskinknytt. I Norge har det blitt et marked for å selge disse spesialkrokene. I Japan, hvor de produseres, er mikrokrokene en stor greie. Der får du forskjellige kroktyper fra flere forskjellige merker, samt hekler, takkelmapper og bokser til oppbevaring, og foamruller for å oppbevare fortommene på. Det er liten tvil om at mikrokroker er en stor greie i Japan.

HVA REGNES FOR Å VÆRE EN MIKROKROK?

Å fiske med krokstørrelse #16 er ikke uvanlig, men jeg mener at mindre enn #16 regnes som mikrokroker. Mange av artene vi fisker etter, kan veie mye i forhold til hvor stor munn den har, slik som

Tradisjonell J-krok

En J-krok i fiske er en tradisjonell fiskekrok med klassisk «J»-form, et spisst krokparti som peker oppover og en krok-bue som buer tilbake mot skaftet. Dette er en av de mest brukte kroktypene i verden.

Jeg bruker begrepet J-krok for å skille mellom «vanlige» kroker og sirkelkroker. Det er mange kroker i denne kategorien, og de brukes til mye forskjellig fiske – både i ferskvann og saltvann.

Kroken på bildet er populær til fluebinding. I mindre størrelser brukes J-kroken ofte til boltrigg-fiske etter store karper, og i kraftigere varianter egner den seg til tropisk fiske, eller som erstatning for treblekroker på sluker, wobblere og pilker. Det er en skikkelig allround krok, og jeg bruker den til flere typer fiske. Jeg bytter gjerne treble-

kroken på sjørretsluken min med en J-krok. Det gir mer landet fisk, men færre krocket fisk.

TÅLER KRAFTIGE UTRAS OG MYE JULING

Designet kjennetegnes av rett krokstamme og rett øye, med et halvbredt gap, som gjør at den passer godt til ulike agnpresentasjoner. Jeg bruker den ofte i små størrelser til methodfeeder- og boltriggfiske etter arter som karpe, suter, karuss, brasme og vederbuk.

Her gir den solide krokfester, samtidig som de små krokene tåler kraftige utras og mye juling. Det er en fordel om du må kjøre fisken hardt og det er vanskelig bunn eller trær som fisken kan sette seg fast i. Jeg synes dog at krokene er for grove i godset til bunn- eller duppmeite

i ferskvann, hvor agnet skal presenteres så lett og naturlig som mulig.

I sjøen er J-kroken en av mine favoritter. De aller fleste heklene jeg kjøper har denne kroktypen, til fiske etter makrell, småsei og sild er ferdigknytte hekler med disse krokene overlegne. Å fiske med agnet hekle er en av favorittene for å få mange arter på halvdyp vann. Da slipper jeg å knyte takler til et spesifikt fiske og har ferdigknytte takkel lett tilgjengelig dersom jeg trenger det.

VIL ALLTID GJØRE JOBBEN

J-krokene lar deg presentere agnet fint, gjerne i kombinasjon med surretråd. Kroktypen på bildet har blitt en favoritt når jeg fisker etter stor berggylte, og det med god grunn. På en av de beste tu-rene jeg har hatt etter berggylte, knakk

nålefiskene havnål og kantanålene. De blir flere titalls centimeter lange, men har en bitte liten lang og traktformet munn hvor de største mikrokrokene ikke får plass. Skal du fiske etter disse er det derfor de aller minste krokene som gjelder. I andre tilfeller veier fisken 0,3 gram, og da må du bruke en liten krok.

FORFERDELIG OG FRYKTELIG FRUSTRERENDE

Mikromeite etter de minste artene er forferdelig og fryktelig frustrerende, av flere grunner. Mesteparten av mikrofisket er kikkefiske, hvor du leter i fjæra eller på grunt vann langs land etter sære arter. Flere av disse artene kan i perioder være ekstremt vanskelige å få til å ta, fordi de er selektive, sky og skvetne.

Kombinerer du det med at du nesten ikke ser kroken og agnet, så skal agnet også holdes helt i ro, slik at fisken tar det frivillig. Ofte tar andre arter mer enn gjerne agnet og da knekker ofte kroken og du må starte på nytt. Et godt tips; Knyt alle fortommer og takler hjemme, da slipper du å stå ute i mørket med kalde fingre og knyte disse knøttsmå greiene.

Smått: Små fisker krever små kroker.

jeg to kroker og rettet ut den tredje, før jeg til slutt knøt på en krok som på bildet.

Først da jeg fikk opp fisken, en sinna gylte på like under to kilo. Denne kroken verken retter seg eller knekker, og i kombinasjon med en sylskarp krokspiss som penetrerer selv en av de hardeste fiskekjefte godt er det en krok å anbefale. Kroktypen kan brukes overalt til det aller meste fisket her til lands og den vil alltid gjøre jobben.

Mallekrok

Jeg var blant de første som brukte denne kroktypen her til lands. Første gang jeg fisket med dem var i en trang liten fjord på Vestlandet fra båt. De krokene vi fikk tak i den gangen for over 15 år siden, var åpenbart beregnet for ferskvann. De rustet etter bruk, men overraskende nok forble de spisse og kunne fint brukes. Kroktypen ble brukt mye til boltrigg fiske etter stor europeisk malle nedover på kontinentet, derav navnet.

Etter noen raske søk på Google endte jeg opp med å bestille noen rustfrie mallekroker fra nettbutikker i England. Krokene jeg fikk i postkassa var smidde og svært robuste. Det tok ofte en hel sesong før de ble sløve og måtte byttes ut, selv etter mange fisk og gjentatte agnbytter.

Mallekroken var dyrere enn andre kroker jeg hadde kjøpt i utlandet, men de var verdt pengene, så bra som de var. Nå er de vanlige her til lands også, og ikke spesielt dyre heller. En pakke med fem kroker i størrelsen #10\O som er perfekt til dypvannsfiske, koster en hundrelapp.

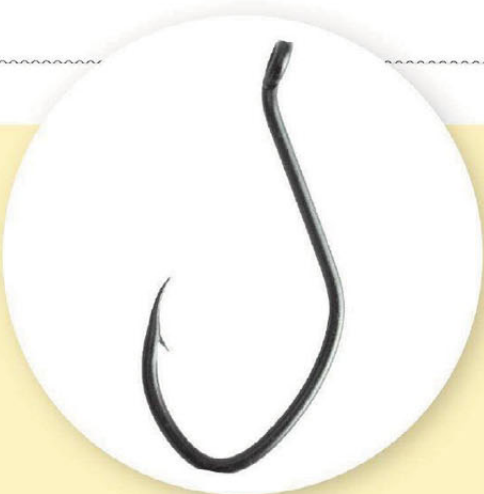
BEST PÅ BÅTFISKE

Jeg sverger til mallekrok til fiske i sjøen fra båt på mange av taklene mine. Vær obs på at noen krokprodusenter bruker en svært tynn krokspiss på sine utgaver av denne kroktypen. De trenger lettere inn i en hard fiskekjefte, men det går utover holdbarheten. Kroker med tynn krokspiss bør sjekkes jevnlig.

Det unike med disse krokene er at de har et mye større kroggap enn mange andre såkalte «widegap» kroker. Er du nøye med hvordan du trær agnet på kroken og bruker agnstrikk og ikke fyller opp kroggapet med agn, blir du overrasket over hvor stort gapet er. Med et større kroggap vil kroken også få et bedre feste i fiskens munn når du gjør tilslag. Bruker du ekstra tid på agnpresentasjon og sitter agnet godt festet, tar det lengre tid før svarthå, slimål og andre agntyver får ødelagt det.

Jeg har testet mallekrok i de fleste størrelser fra #4 til #16\O. De minste krokene er veldig bra til sitt bruk, men ganske grove i godset selv i de mindre størrelsene. Det er kanskje ikke de jeg ville valgt om jeg skal fiske etter svartkutling, knurr eller sandflyndre.

Til klassiske paternostertakler med to eller flere kroker, liker jeg å bruke én

mallekrok på hver fortom, i kombinasjon med lysslange. Da de aller fleste mallekroker har bøyd krokøye, får kroken en skikkelig fin vinkel når du trær lysslangen over øyet, samtidig som knuten og en deler av fortommen blir beskyttet.

Til skatefiske på dypt vann, enten det er spiss- eller hvitskate, vil denne kroktypen også være optimal. Det fine med dem, er at du kan fiske de på lik linje som med en sirkelkrok, så når det napper på dypt vann kroker de svært godt når du sveiver på fisken på samme måte som du ville gjort med en sirkelkrok.

GIR SEG NESTEN ALDRI

Mallekrokene egner seg også svært godt som en kombinasjonskrok, sammen med en sirkel- eller en treblekrok.

Når jeg fisker på svært dypt vann, så bruker jeg ofte en sirkelkrok som styringskrok, og mallekrok eller en treblekrok i enden av denne, mens når jeg fisker på relativt grunt eller mellomdypt vann fra rundt 100 meter ned til 400 meters dyp etter store fiskespisende rovfisker med hel agnfisk, foretrekker jeg å bruke en mallekrok som styringskrok i hodet på en makrell eller en sei, og en treblekrok i den ene fileten av agnfisken.

Kroktypen har vært min virkelige «go-to» krok ved dypvannsfiske fra båt. Ikke bare tåler de mye juling, kroken vil aldri gi etter, selv på virkelig stor fisk. Som da vi var på Svalbard og fisket på rundt 200 meters dyp etter flekksteinbit. I en knops avdrift bestemte plutselig en stor håkjerring seg for å ta agnet mitt. Etter en svært lang og tung kamp som jeg nesten vant, var det ikke kroken som ga etter.

Håkjerringa gjorde som håkjerring gjør, den rullet seg inn i fortommen som kom i kontakt med noen tenner og kappet den av. 1.2 mm tykk monofortom hadde ikke sjanse mot de skarpe tennene til håkjerringa. Jeg anslo den til å være over tre meter lang og 300–500 kilo.

Dykket ned i laksens hemmeligheter

Bjørn Mikael Pettersen er sikker på at hans laksestudier over og under vann har gjort ham til en bedre laksefisker. Les hans beste tips.

Tekst og foto:
**Bjørn Mikael
Pettersen**

Da jeg var yrkesdykker, hendte det at jeg hadde oppdrag i lakseelver. Noen ganger for å fotografere eller filme, andre ganger for å reparere damluker eller brufundamenter. Da oppholdt jeg meg under vann sammen med laksen, i flere timer hver dag, og fikk mulighet til å observere laksens atferd i elva.

Basert på de observasjonene jeg gjorde, er mitt inntrykk at laksen er veldig rastløs og aggressiv mens den er i

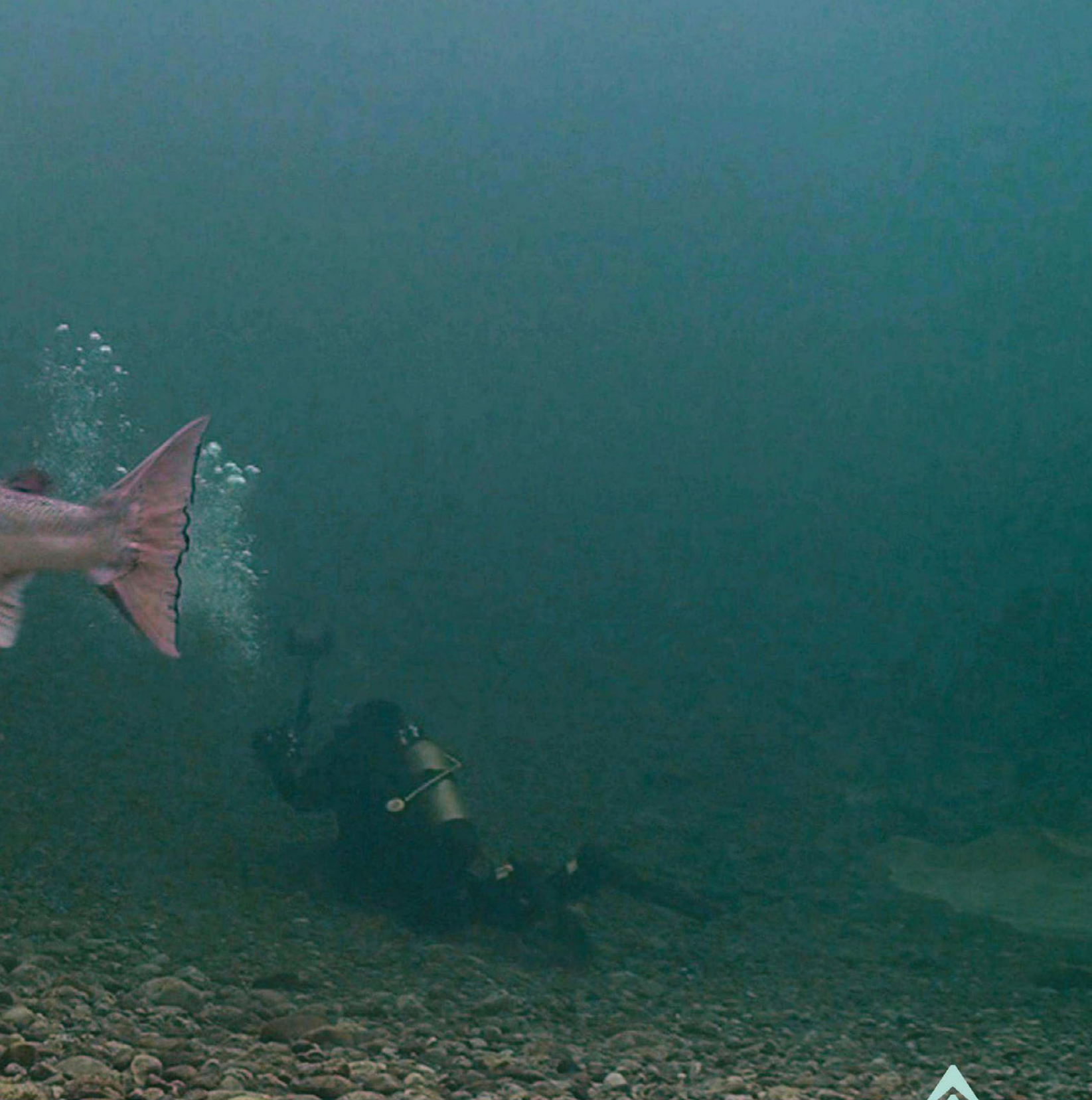
elva. Den er hele tiden oppmerksom på andre lakser eller fisker i nærheten, og kommer noe drivende i vannet, er den raskt bortpå og biter i det.

Jeg har også til min store overraskelse registrert at det er hunnfiskene som søker etter store hannfisker, mens jeg alltid har trodd det var motsatt. Det er mulig det er annerledes når gytinga starter utover høsten, men jeg har sett store hannlakser med et titall hunnlakser på slep.

Rangordningen laksene imellom kommer også tydelig fram. Den største og mest dominerende fisken står der det er minst strøm, mens de andre fordeler seg jevnt etter størrelse. Hunnfisken er som regel i nærheten av den store hannlaksen.

TÅLMODIGHET PÅ PRØVE

Helt i begynnelsen av min fiskekarriere var jeg på laksefiske i Numedalslågen. Den gangen var laksefiske et ubleket

lerret for meg, men jeg hadde fått noen tips om hvordan det skulle gjøres og ikke minst hvilke fluer som kunne funke.

Jeg sendte flua over til motsatt bredde og lot den drive et par meter før så å la strømmen gjøre resten av jobben. Flua sveivet skrått over elva. Nytt kast. Sånn holdt jeg på i timevis. Stadig så jeg laks som hoppet. Så fisk var det her, uten tvil.

Jeg fortsatte ufortrødent å fiske, og

jeg forsøkte alle fluene jeg hadde blitt anbefalt, men til ingen nytte. Etter mange timer innså jeg at dette var et håpløst prosjekt. Om jeg skulle slumpe til å få en laks, ville det nettopp være det – en slump!

STUDIER I GRESSET

Jeg satte meg ned i gresset og betraktet en laks som stadig viste seg i en strøm bak en stor stein. Det var da egentlig en merkelig oppførsel? Stadig var den

oppe og gjorde noen kraftige slag med halen, helt formålsløst så vidt jeg kunne forstå.

Jeg så over fluene i boksen en gang til, og midt iblant laksefluene lå ei gammel gjeddeflue. Den var bundet på juletrepynt og glitret i all sin prakt da jeg sendte den utover elva mot laksen, som stadig var oppe.

Flua seilte ned mot laksen, og jeg hadde ikke engang fått strammet opp snøret da jeg kjente et hardt rykk i lina.

Spennende:
Å observere
laksens atferd
under vann er
både spennende
og lærerikt, men
det er et fåtall
av oss som har
mulighet til å
gjøre det.

Presentasjon: Hvordan flua presenteres for laksen, er avgjørende for hvorvidt den tირres til hogg.

Så ble det stille. Flua var røsket rett av fortommen. Nå var det mange spørsmål som for gjennom hodet mitt. Hva skjedde egentlig?

FISKE OPPSTRØMS

Når man skal fiske etter laks, er det naturlig å tilpasse fisketeknikkene etter det man har erfart om laksens atferd. Min konklusjon er at laksen ikke tar til seg føde når den er i elva, men at den mer enn gjerne hogger etter fiskeredskap om det blir presentert på en sann måte at det forstyrrer eller irriterer laksen.

Noen ganger kan man få laks på ørretfluer som nymfer og lignende, og jeg tror ikke det skyldes at laksen er sulten, men snarere en refleks for å bite etter ting som kommer med strømmen. Når man fisker oppstrøms, fiskes flua med strømmen og ikke mot.

Først forsøker jeg å la flua synke litt slik at den kommer ned til laksen. Deretter trekker jeg inn litt raskere enn det strømmen går. Da kommer flua veivende rett imot fisken, og dette overraskelsesmomentet kan resultere i et brutalt angrep. Jeg har flere ganger sett laksen komme etter flua med vidåpen kjeft, for så å tygge den i fillebiter.

TREFF LAKSEN I FJESET

Om du ikke oppnår denne effekten ved de første forsøkene, kan du forsøke å sette mer fart på flua og kanskje legge inn noen små bråstopper slik at laks som følger etter, får en mulighet til å hogge.

Denne teknikken er fullt mulig å bruke med haspelutstyr også. Jeg fikk en flott laks da jeg fisket med en sakesynkende kystwobbler. Jeg lot den vifte med strømmen, rett over bunnen. Da hogg det på en nylått laks på nesten ti kilo.

Trigger: Noen ganger kan nymfer som dette trigge laksen til hogg.

«Jeg har flere ganger sett laksen komme etter flua med vidåpen kjeft, for så å tygge den i fillebiter.»

Lur hjelper: Om det ikke er mulig å se at laksen tar flua, bruker Bjørn en nappindikator.

En annen metode jeg har hatt suksess med når det er varmt i vannet og fisken er treg, er å fiske med små, fargesterke fluer som jeg bare lar drive med strømmen. Om det ikke er mulig å fiske visuelt slik at man ser laksen ta flua, bruker jeg en nappindikator på samme måte som ved vanlig nymf-fiske etter ørret.

Her gjelder det å treffe laksen midt i fjeset. Ikke gi deg ved første forsøk. Prøv å lese strømmen slik at du får det rette driftet, og juster litt på avstanden mellom flua og nappindikatoren for å få rett dybde.

DEN VIKTIGE PRESENTASJONEN

Måten fiskeren presenterer flua på, er ofte det som skiller mellom dem som får mye laks og dem som bare får en innimellom. Forsøk å forstå hvordan de forskjellige strømmene tar tak i fluesnøret. Poenget er å få flua til å se levende ut når den sveiper respektløst rett foran nesa på laksen, og provosere den så sterkt at den hogger.

Om flua er stiv og sammentrykt, fisker den ikke like godt. Da må den i så fall være bundet på en slik måte at den tåler mye strøm. Når jeg fisker, forsøker jeg å få flua under overflatestrømmen. Den er som regel mye raskere enn lenger ned i vannet der det er steiner og grus som gir turbulens, som igjen bidrar til å gi flua mer liv.

Dersom jeg har funnet et sted der jeg vet det står laks, forsøker jeg å presentere flua slik at den svinger rett foran laksen, helst sånn at den blir hengende rett foran den. Da napper jeg gjerne litt i snøret for at flua skal erte laksen litt.

Om det ikke funker, forsøker jeg andre innfallsvinkler, for eksempel et annet fluemønster. Til slutt koker det som oftest over for laksen, og da hogger den til.

Om ikke noe annet nytter, kan du gjøre et siste forsøk på å få liv i laksen: Trekk ei stor flue tvers over strømmen, gjerne en svart tube, eller en med masse glitter. Det får ofte laksen til å reagere.

■
fiske@egmont.com

Tok wobblen: Denne storlaksen tok en liten kystwobblen som kom flagrende med strømmen rett over bunnen.

Tar tørt: Laksen tar gjerne en tørrflue når det er sol og fint vær.

Vading, ikke bading

Går du langs turstier i fjellet, vil du som regel komme over elver via bruer, klopper eller gamle vadesteder. Ferdes du på egen hånd, bør du vite litt om vading.

Tekst:
Knut Brevik

Vannet er iskaldt. Vi er i november, tidlig morgen og høyt til fjells. Elva er stri etter mye regn, og såpass bred at bikkja nekter plent å krysse over. Jeg har ikke lyst til å gå resten av dagen med våte føtter, så jeg bestemmer meg for å krysse barbeint.

Støvlele knytes sammen og henges rundt halsen mens bukse og sokker stappes i sekken. Siden jeg har en liten, myk flekk i hjertet mitt for

elghunder, bestemmer jeg meg for å bære hunden.

De store steinene er sleipe som såpe, og mellom dem er det skarpe småsteiner. Famlende, med museskritt, kommer jeg meg midtveis i elva, så går det som det må. Jeg trækker på en spiss stein, hunden vrir seg som en mark i grepet mitt og jeg tar et litt for raskt skritt og mister balansen.

Jeg deiser over ende i strømmen og krabber etter hvert dyvåt på land. Der

får jeg en siste dusj av bikkja som allerede står og rister seg. Det gikk bra, men turen gikk rett tilbake til koia for tørk.

ØVELSE GJØR MESTER

Vading er en del av friluftslivet som er viktig å kunne. For, som alt annet, er også vading – eller det å la være å vade fordi det er for utrygt – noe som læres med erfaring. Spesielt under vårløsninga, på forsommeren og sent om

Lang dags ferd: Man kommer ikke lett vint til de beste fiskevannene. (Foto: Stig Werner)

Hunder og vann: Hunder har ulik toleranse for vann. Noen bryr seg knapt, andre må du bære over. Det er ugreit hvis du trenger hendene til å støtte deg med en kjepp eller vade-stokk. (Foto: Randulf Valle)

høsten skal du være ekstra oppmerksom på farene ved å vade. Da er vannet kaldt, elvene kan gå store og risikoen øker under kryssing.

Jeg har vadet elver med 50 kilo hjortekjøtt i sekk på ryggen, vadet barbeint, vadet uten å komme opp på andre siden og falt og blitt tatt av strømmen.

Jeg har kort sagt gjort mange av blemmene som er mulig å gjøre – men feil lærer en heldigvis litt av. Her er

Vadevettregler

1. Vurder risikoen basert på vanddybde, strøm og temperatur. Ikke undervurder kaldt vann.
2. Finn et bredt, rolig parti av elva å krysse.
3. Sikre sekken, pakk ned tøy, telefon, fyrstikker og annet i vanntette pakninger
4. Ikke vad barbeint. Ha helst et par joggesko du krysser med hvis du ikke vil gå i fjellstøvle.
5. Ikke spenn på deg hoftebeltet på sekken eller ha våpen stramt hengende på ryggen.
6. Ikke kryss rett overfor stryk eller fosser.
7. Kapp deg en vadestav, eller ha med deg en vandrestav eller skistav du kan bruke som støtte.
8. Vær helst to sammen når dere vader, da kan én være i beredskap.
9. Gå skrått mot strømmen, gå sakte og med korte steg. Føl deg fram.
10. Se deg ut en landingsplass på andre siden før du begynner.

Kjerringa med staven: En bjørkepåk er bedre enn ingenting, men en vandrestav (bildet), en skistav eller en spesialisert vadestav er aller best. (Foto: Dag Kjelsaas)

derfor en slags guide til vading for å unngå bading.

VURDERING AV RISIKO

Det første du må gjøre når du treffer på ei elv du vil krysse, er å vurdere risikoen. Det betyr i praksis at du må tenke på vekta du skal ha over. Jo tynne sekken er, jo mer risikofyllt blir selve vadingen. Med en blytung kjøttsekk, borse og kanskje en hund i band, er det ikke rare feilskjæret du skal ta i elva før du deiser over ende.

Det andre du må vurdere er hvor bredt elvepartiet du skal krysse er og hvor dypt det er – spesielt i dyprenna eller -rennene. Dessuten må du vurdere hvor sterk strømmen er i elva. Vær også oppmerksom på at noen elver svulmer

opp til frådende stryk med en gang nedbøren kommer – i praksis i løpet av minutter.

Sist, men ikke minst, må du sjekke hvor kaldt det er i vannet og vurdere temperaturen i luften. Dette med temperaturen fikk hele Norge illustrert på TV i beste sendetid da Lars Monsen i en sekvens under gjentatte elvekryssinger under «Canada på tvers», var så nedkjølt og skalv så ukontrollert at han slet lenge med å få tent på et bål vel over på andre siden. Du må aldri undervurdere virkningen kaldt vann har på musklene, balansen, koordinasjonene og etter hvert hodet.

TRISTE TING

Hva kan skje hvis du bommer på risi-

kovurderingen og ting går galt? Du kan falle, slå deg – i verste fall bevisstløs, du kan bli tatt av strømmen, du kan bli så nedkjølt at du ikke kan ta vare på deg selv – og i verste fall kan du drukne.

Er det iskaldt brevann i elva, skal du ikke være lenge i vannet før du mister følelsen i beina, blir stiv og keitete fordi muskulaturen er iskald og fort kan ende opp med et bad. Det er ikke bare irriterende, det kan være livsfarlig. Ha respekt for kaldt vann. Det er stor forskjell på hvordan kroppen reagerer på isvann om våren og badevann i august.

Andre triste ting som kan skje er at du mister utstyr under overfarten, eller at du mister balansen, faller og ender opp som en våt katt på andre siden av elva. Med en sekk full av vått tøy og en

dryppende sovepose som ikke akkurat frister å krype inn i.

HVOR SKAL DU KRY SSE?

Ta deg god tid og let oppover elva. Du må tøyle din egen utålmodighet og ta den tiden det tar å finne et trygt sted å vade. En klassisk tabbe, er å gå rastløst 100 meter opp og 100 meter ned langs elva, for så å rase over på det minst dår-

lige stedet. Du er på tur og du har god tid – tar det en times marsj å finne et bra sted, så tar det en time.

Noen hovedregler finnes det også. Ikke kryss rett overfor stryk, det kan bli fatalt hvis du faller og blir tatt av strømmen. Prøv å finne et bredt, rolig parti av elva. Som en hovedregel er elva striest der den er smalest. Vær også klar over at dyprennene ofte er på den ene eller

**«Ha respekt for kaldt vann.
Det er stor forskjell på hvordan
kroppen reagerer på isvann om våren
og badevann i august.**

Petter Smart: Bekkekryssing om våren med begge beina godt plantet i to søppelposer som er tapet godt sammen over lårene for å holde vannet ute.
(Foto: Dag Kjelsaas)

Tenk sikkerhet: Tau er alltid kjekt å ha i sekken og kan være en sikkerhet ved kryssing av ei stri elv.
(Foto: Dag Kjelsaas)

begge sidene av elva, og at midtpartiet ofte er grunt.

Noen fasit for hvor dypt du kan vade finnes ikke, men det er opplagt at jo dypere, jo mindre kontroll har du – og kontrollen minsker i takt med styrken i strømmen. Selv liker jeg dårlig å vade når vannet når dypere enn et stykke opp på lårene, og i hvert fall ikke over hoftepartiet – da er du veldig utsatt for selv det minste drag i elva.

Ved sterk strøm kan det være en løsning å gå med ryggen skrått mot strømmen og bruke staven eller stavene som ekstra bein for å sikre balansen.

FORBEREDELSENE

Når du har funnet et godt sted å krysse, må du forberede deg. Sikre utstyret, sørg for at tøyet er pakket i en vanntett pose, likeså at GPS-en, fyrstikker og mobilen er sikret i en vanntett pakning og at ikke noe henger og slenger løst på sekken. Pakk sekken med lavt tyngdepunkt og vekta inn mot ryggen. Ikke spenn på deg hoftebeltet, det gjør det verre å kvitte seg med sekken hvis du skulle falle eller bli tatt av strømmen.

Ikke gå barbeint hvis det ikke er fin sandbunn. Det beste er å ha med et par lette joggesko eller crocks du kan bruke til elvekryssinger og i leiren når teltet er satt opp om kvelden. Går du barbeint, noe vi har gjort ved et par anledninger fordi vi ikke ville ha våte sko og påfølgende garanterte gnagsår, er det fort gjort å trå på en skarp stein, rykke til, miste balansen og deise over ende. Dessuten er det lett å skli på glatte steiner og falle. Hvis du kun har fjellstøvler og ikke vil ha dem våte, er det i det minste bedre å krysse med et par sokker for å få litt bedre grep enn å gå barbeint.

HJELPEMIDLER

Det finnes noen opplagte hjelpemidler når du skal vade ei elv. Det beste er å ha en turkompis som kan sikre deg fra land og tre støttende til hvis noe går galt. Nest etter en turkompis, er en vadestokk eller stav. Det er utrolig hvor god hjelp selv en krokete bjørkepåk er

Kuldesjokk: Elvekryssing om våren kan være en kald opplevelse, og en skal aldri undervurdere effekten kaldt vann har på kroppen. (Foto: Lars H. Krempig)

når ei stri elv skal forseres. Mye, mye bedre enn ingenting.

Har du lange gåstaver, er disse også til god hjelp. Bare vær oppmerksom på at de lengdejusterbare stavene plutselig kan svikte når du lener deg på dem som mest, og da er det fort gjort å miste balansen.

Det siste hjelpemiddelet er et solid tau festet i den ene siden – selv om hovedregelen er at trengs det tau for å krysse elva, bør du nok ikke gjøre det. Vade, altså.

KRYSSINGEN

Se deg ut et landingssted på forhånd, et sted du er sikker på at du kommer deg i land. Gå skrått mot strømmen, da har du størst kontroll og sjansen er minst for å miste fotfestet. Går du vinkelrett over, får du strømmen med maksimal styrke mot deg hele veien. Går du skrått nedover, økes sjansen for at strømmen slår beina under deg, og du mister balansen.

Vad med korte steg, lange steg øker sjansen for å miste balansen. Ikke løft beina mye, da gir du også strømmen mere spillerom. Føl deg litt fram med føttene skritt for skritt.

Ta det med ro, ikke stress når du skal krysse ei elv. Det tar den tiden det tar.

MED HUND OVER ELV

Noen hunderaser er fra naturens side mer glad i vann enn andre. Retrievere elsker vann, spisskunder er noe mer reserverte til å krysse elver. Innen de ulike rasene kan det også være store individuelle forskjeller. Fra polarhunder med kløv som bare legger på svøm i isvannet som ingenting, til hunder som må bæres over. Det beste er selvfølgelig hvis hunden selv finner veien over, men noen ganger er frykten for vann så stor at de rett og slett ikke klarer turen. En i utgangspunktet krevende elvepassering blir ikke mindre krevende med en hund – som kanskje spreller og vrir seg.

Som et ytterligere problem kommer det faktum at du med begge hendene rundt en hund ikke kan støtte deg til en kjepp eller vadestav. Ikke prøv å krysse ei stri elv barbeint med hund som spreller. Det endte som skrevet innledningsvis med en dukkert for artikkelforfatteren en gang. Små hunder kan gå i sekken, mellomstore og store hunder er verre å få ned i sekken. ■

fiske@egmont.com

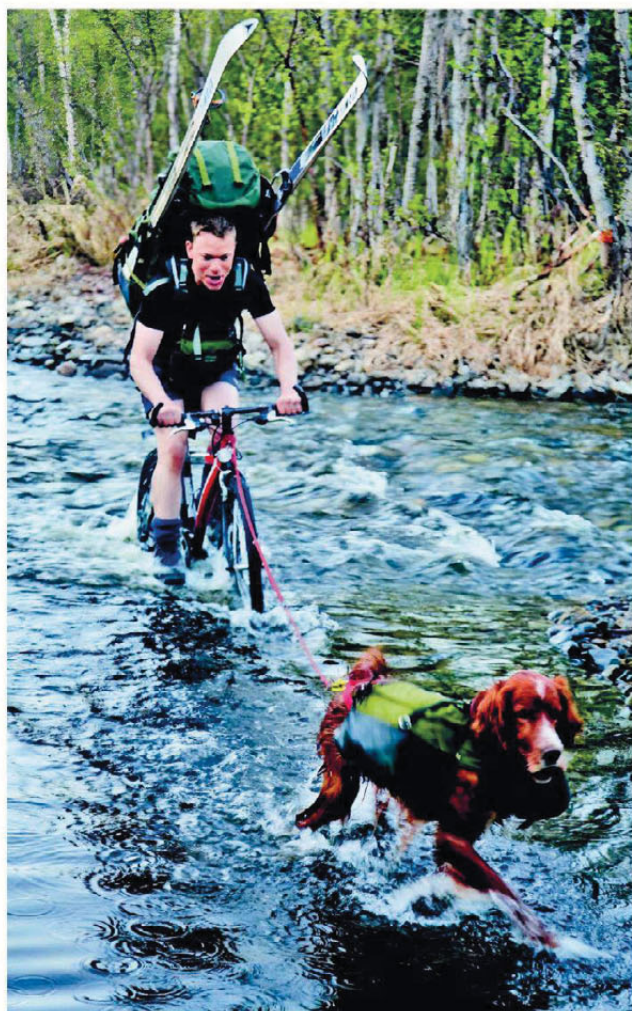
Hold utstyret tørt: Skal du krysse vann sommerstid, legg utstyret i en stor pose uten å klemme ut lufta. Tett åpningen med tau og svøm over med posen som både holder tøyet tørt og fungerer som flytehjelp. (Foto: Dag Kjelsaas)

Kom deg over: Med kun en grad eller to i lufta og iskaldt vann, blir du fort skjelve og ustø. Det bør ikke være stort dypere enn dette. (Foto: Kristian Skravli Rølid)

Godt valg: Fint sted å krysse elva, bredt og grunt vann. (Foto: Morten B. Stensaker)

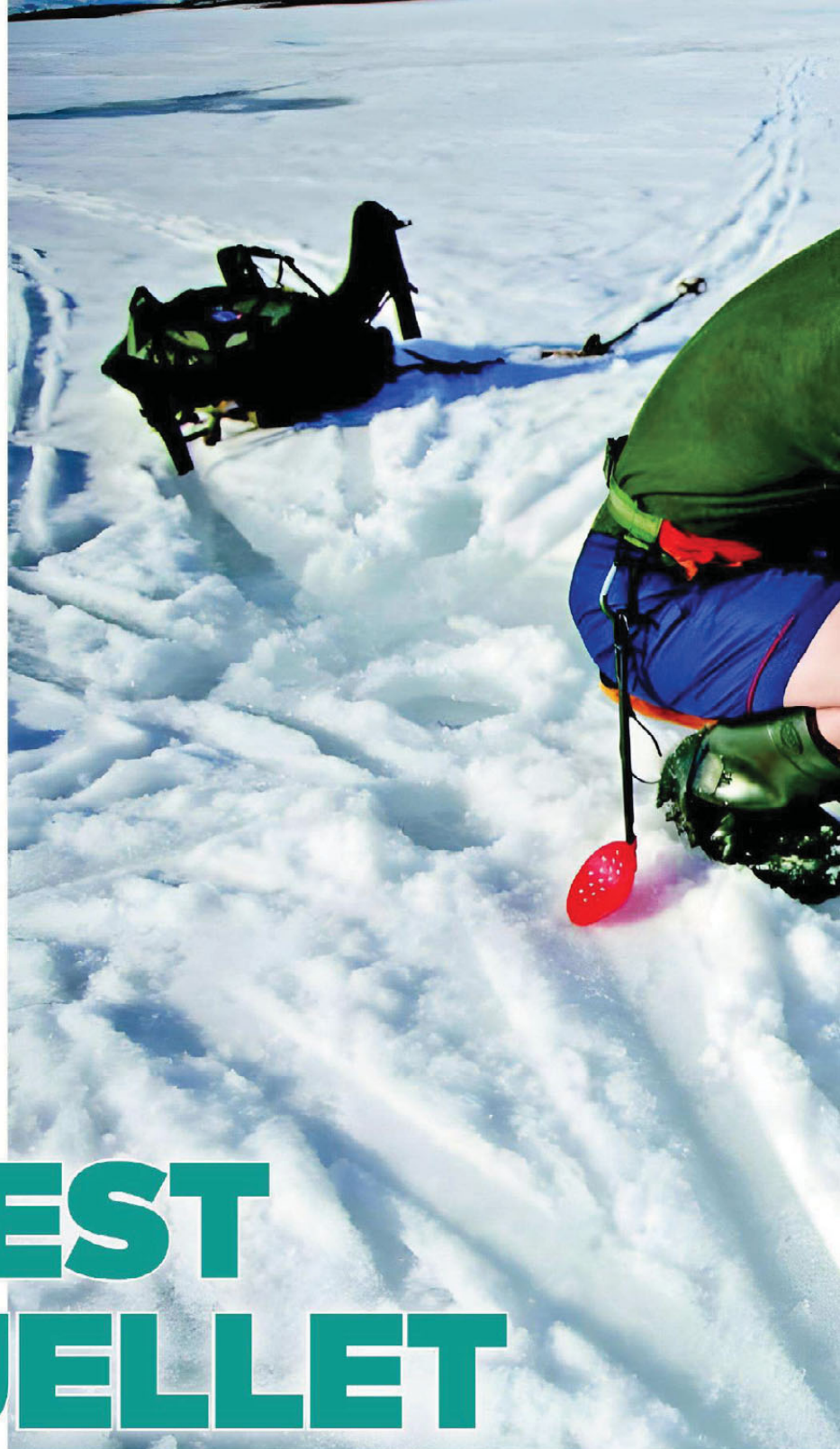

Fuktig opptur: Det er et slit å komme seg til fjells i vårløsningen.

RØYEFEST I VÅRFJELLET

Når storrøya biter og fjellreven hopper forbi, er vårfjellet i slutten av mai noe av det mest jomfruelige og majestetiske norsk natur kan tilby.

Tekst og foto:
Lars H. Krempig

Den som drømmer om bitevillig vårrøye, og solrike fjellvidder, må være villig til å bruke muskler for å komme dit. Det fosser og surkler overalt – selv der vi ikke ante at det fantes rennende vann. Det gir en viss pekepinn på at turen oppover kan bli fuktig. Langs skogsstiene er det nokså tørt i starten. Vi starter på sykler. Tre karer danner et merkelig følge: Hund foran, stor sekk på ryggen, hundekløv over bagasjebrettet og ski som stikker langt opp over den merkelige doningen.

En lett pulk som henger bakpå sykkelens min, topper det hele.

Vi trækker hardt oppover. Det går over stakk og stein, bokstavelig talt. Iblant spoler vi gjennom nytint sørpe, andre ganger slingrer vi over bortgjemt is. Så er det stopp for sykkel. Det blir for mye snø, knall og fall.

Vi fortsetter til fots, over tørre rabber, gjennom grovkornet sørpesnø og over flomstore, iskalde vårbekker. Tørre sko og sokker er for pyser. Slik vasser vi oss innover og oppover mens midnattssola

Bitevillig: Den første feite røya bukter seg opp gjennom pilkehullet.

Bonus: Det er alltid hyggelig å støte på den utrydnings-truede fjellreven i fjellet.

synker stadig lavere på himmelen. Så er det endelig kaldt nok. Snøen blir fastere og dekker stadig større områder. Vi er tilbake i vinteren. Det er godt å kunne spenne på seg skia. Nattefrosten gir oss god glid innover den øde fjellheimen. En og annen heilo fløyter vemodig i vårnatta. Ellers blir stillheten i fjellet bare avbrutt av den jevnlig latteren til sørledningen i følget.

FJELLRO

Først på morgenkysten er vi fremme

på go'rabben. Møre i kroppen kan vi endelig slenge av oss sekkene. Da teltet er kommet opp, kan vi innta et etterlengt nattmåltid. Mens jeg snuser inn den deilige vårlukta, smyer den store fjellroen seg inn i kroppen. Nokså stille sitter vi der og spiser.

Da spretter plutselig en sjelden skapning forbi teltleiren vår. Selv Paul blir taus. En fjellrev! Lettbent jumper den fra barrabb til barrabb, uten å ense oss, helt til et bryskt «boff» fra hundene får den til å pile av gårde. Etter å ha hvilt

◀ **Fighter: Vårrøya** gir seg ikke uten kamp, og noen forsvinner i de mørke vannmassene.

Vekslede føre: Så er det klart for en etappe til fots ...

såre muskler noen timer, klarer jeg ikke å vente lenger. Jeg må inn til fjellrevhiet og sjekke om det er liv.

Helt alene tar jeg turen inn mot hiet, som kan ha huset fjellrever i flere århundrer. På langt hold ser jeg to gulhvite prikker som ligger i gresset på hihaugen. Det varmer langt inn i sjela mi. Fjellrevparet ligger fredelig og dormer i vårsola. De grå flekkene i pelsen viser at også de gjør seg klare til vår og sommer.

En og annen lemenskrott ligger spredt på haugen. Jeg krysser fingrene for en god lemensesong slik at paret får fram unger her i hiet. Det trengs sårt rekruttering for denne utrydningstruede arten i norsk natur. En bæsj og litt hår plukkes med for mulig forskning på revene. Så trekker jeg meg tilbake, like stille som jeg kom. Revemor strekker så vidt på snuten da jeg forsvinner over haugen. Nå venter storøya.

GODVÆR OG RØYEBETT

Temperaturen veksler fra dunjakke om natta til shortsføre på formiddagen. Sommervarmen setter virkelig inn, og det blitt bløtt på isen nærmest land. Vi nærmest vasser utover til tørrere is. Utstyrt med ispigger våger Paul seg nær kanten på et stort, utsmeltet pilkehull.

Det kan fort bli mer enn sokkene som blir våte nå!

Plutselig lyder høye hyl og rop på sørlandsk. Øystein og jeg springer gjennom issørpa og kommer akkurat tidsnok til å se den første, feite røya bukte seg opp gjennom pilkehullet. Vill jubel og fornyet fiskeiver. Snart ligger flere blanke og feite røyer på isen. Vår-røya gir seg imidlertid aldri uten kamp, og noen forsvinner tilbake i de mørke vannmassene.

Lunsjen inntas på rabben i solsteiken. Varme pannekaker og nykokt kaffe. Vi tar imot alt vårfjellet kan by på. Siesta i den varme vårsola, kamplystne storøyer og lyse kvelder. Natteskaren gjør at vi kan suse innover på ski fra fiskevann til fiskevann.

Visst krever det innsats å komme inn hit, men det er verdt både såre bein og støle muskler. Den som en gang har opplevd våren i fjellreven og stor-røyas rike, drømmer alltid om å vende tilbake.

fiske@egmont.com

➤ **Bedre blir det ikke: Vårfjellet** viser seg fra sin beste side disse maidagene. Til og med røya er samarbeidsvillig!

NÅ
TILBAKE PÅ
LAGER!

«Bibel for dei som skal ta
jegerprøva. Den nye jegerprøveboka
er ei oppleving å bla i!»

Setesdølen

«Er slått til jorden.
Dette er ikke bare ei lærebok.
Verket er et leksikon!»

*Rolf Øvrum, tidligere generalsekretær i Norsk
redaktørforening og redaktør av Jakt*

«Det var godt å få en bok hvor du ikke fant
faktafeil første gang den ble åpna! På under-
tittelen «Alt du trenger for å ta jegerprøven»
kunne dere ha tilføyd «og litt til».

Jens Holm, jegerprøveinstruktør

BESTILL PÅ SMS:

IKKE ABONNENT – PRIS: 398,-

Send *jegerprøve2018* til 2205

FOR ABONNENTER PÅ JAKT OG VILLMARKSLIV – PRIS: 298,-

Send *jegerprøveabo* til 2205

Storfiskerens fall

Dette er historien om hvordan en hovmodig forespørsel om en vennskapelig fiskekonkurranse førte til tapt fiskeære for alltid.

Hele mitt voksne liv har vært preget av mine interesser for fiske og idrett. Jeg har fisket mer enn de fleste de siste 35 år av livet mitt. Idrett har jeg drevet med fra jeg kunne gå. Så skal det sies: Jeg var aldri noe spesielt god i idrett. Men konkurranseinstinkt har jeg. I bølter og spann.

Denne historien startet med et nytt bekjentskap. Plutselig en dag dukka det opp en noe sjenert, men hyggelig ung dame på jobben min: Marte. Ny kollega hadde jeg fått. Jeg skjønnte raskt at ho var en dame etter min smak.

Ho kom stadig med små historier om både jakt, idrett og ikke minst fiske. Siden ho var 15 år yngre og meg og kvinne, fant jeg i mitt overmote raskt min rolle som både inspirator og en noe nedlatende læremester. Når Marte innimellom på sin noe forsiktede måte kom med gode råd og fisketips, hørte jeg på det hun sa, men brydde meg ikke nevneverdig. Dette kunne jeg jo. Råd fra en ung dame trengte jeg ikke.

Våren for et par år siden kom jeg med den geniale ideen om en fiskekonkurranse med Marte. Da fikk jeg nemlig en unik mulighet til en gang for alle å vise denne unge damen hvor David kjøpte ølet. Eller med andre ord: Vise henne hvem som er den beste fiskeren.

Retningslinjer ble nedskrevet og fiskekonkurransen høytidelig

inngått. Her gjaldt maksvekt for alle typer ferskvannsfisk, inklusiv laks og sjørret. Jeg hadde allerede innkassert seieren i mitt eget hode. Ferdig booka i kalenderen var tur til en av Sveriges aller beste lakseelver hvor verdens største sjørret er tatt, samt en tur til Hemligvannet i Finnmark der megaørret svømmer rundt.

Jeg hadde i tillegg planer om et par turer til Geitvassdalen og ikke minst endeløse dager etter laksen i elva som renner utenfor huset mitt. Strengt tatt var det kun formaliteter som måtte unnagjøres før jeg fikk den velfortjente hederen som Mr. Storfisker.

Sesongen starta ganske dårlig for meg. Fisk fikk jeg, men det var ikke noe særlig størrelse på dem. Marte derimot, dro den ene gjedda større enn den andre. Ho som aldri før hadde fått gjedde, var plutselig blitt reine gjeddeeksper-ten. Det var heldigvis ikke noe størrelse på gjeddene hennes, de største var bare drøye to kilo.

Den etterlengta

turen til Geitvassdalen leverte flott ørret opp mot kiloen, men de ble små sammenligna med Martes gjedder. Jeg prøvde meg med at ørreten er en mer edel fisk enn gjedde, men det øret hørte ikke Marte på. Retningslinjer var retningslinjer. Da laksene i Sverige i tillegg glimret med sitt fravær en måned senere, kom den første bekymringsrynka mi.

Med sommervarmen snudde det og kom fiskelykken også til meg. Aller først perset jeg på harr med en nydelig fisk godt over kiloen, før det hele kulminerte i Finnmark et par uker senere. Da ga fiskegudene meg min største ørret noensinne. Et fargerikt vidunder på

ROAR BORGERÅS
Utålmodig lystfisker

«Sesongen starta ganske dårlig for meg. Fisk fikk jeg, men det var ikke noe særlig størrelse på dem.»

Rettelse

Siste kastet i forrige utgave, med tittelen «Fattig Trøst», var skrevet av Baard Fiksdal, ikke Cato Bækkevold, som ble kreditert saken. Vi beklager feilen.

nesten tre kilo, større enn alle gjeddene til Marte.

Noe senere leverte Geitvassdalen historisk bra. Riktignok ikke i maksstørrelse, men i antall flott fisk. Begge disse turene er slike du drømmer om når du sitter i vintermørket og fyller opp flueboksen. Og for riktig å «toppa heile skiten» dro jeg på høstparten til med tre flotte laks i hjemmeelva min, der den største var snaue fem kilo.

Homerun, tenkte jeg. I min første fiskekonkurranse har jeg tidenes fisesesong. Seieren ble innkassert altfor tidlig. Helt på tampen av sesongen klemte Marte til med laks på godt over sju kilo før ho understreket en gang for alle hvem som var sjef med en ørretbamse på over seks kilo. Var det mulig? Over seks kilo med ørretmonster.

Det var ikke annet å gjøre enn å kripe til korset og høytidelig overrekke det fysiske beviset på veddemålet: En sixpack med øl. Gjerrig skulle jeg ikke være, så jeg kjøpte det beste ølet som var på markedet. Slagferdig har Marte alltid vært, så ho sa at ølet hadde en god bismak: Smaken av seier.

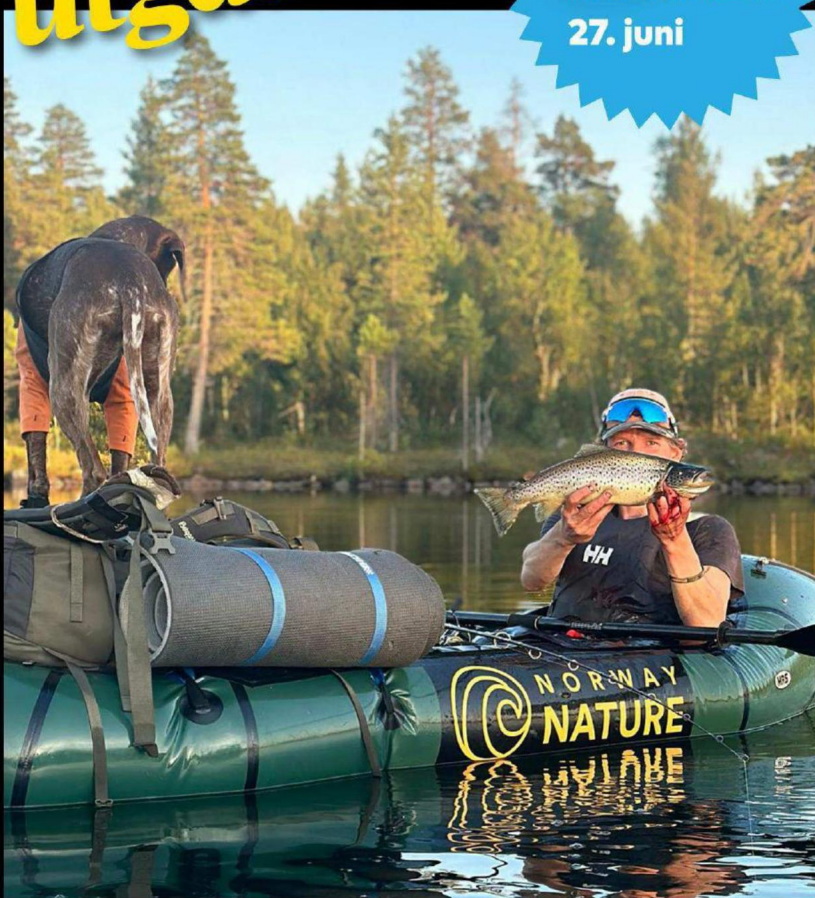
Etter et slikt mageplask som jeg hadde dette året, er det store spørsmålet: Har jeg lært? Kommer jeg til å være mer ydmyk neste gang? Jeg tviler. Jeg er som jeg er. Men jeg har blitt bedre til å tape. Det må læres det også.

Nå gjør jeg det offisielt. Marte: Denne er til deg. Jeg innrømmer nå, foran hele fiske-Norge: Du er en bedre fisker enn meg. Du er best. ■

fiske@egmont.com

neste utgave

KOMMER
27. juni

Ett år på fisketur rundt hele Norge

Mysteriet om bekkerøyas etablering i Hovinbekken.

Og selvsagt, mye, mye mer!

Returadresse:
ART AS
Postboks 209
2021 Skedsmokorset

I SALG NÅ!

En spesial fra
Jakt

- 2025-utgaven av Våpenguiden, med de beste rådene og testene fra vår våpen- og ammunisjonsekspert Jørund Lien.
- Hva er den beste jaktrifla til akkurat deg og ditt bruk? Jørund guider deg og forteller hva du bør legge vekt på, og ikke.
- I tillegg har vi grundige tester av en rekke rifler, ammunisjon og utstyr, kort og godt en våpenguide med smell i!

BESTILL HER

**Kun
kr 139**

Send SMS med kodeord VG25 til 2205

kr 139 blir trukket fra din mobilregning
eller

skann QR-koden med mobilkamera for å komme til bestillingsside om du
ønsker å betale med Vipps